

ÅRS REDO VISNING 2021

Karlstads stift och Prästlönetillgångar i Karlstads stift

ÅRS REDO VISNING 2021

Karlstads stift och Prästlönetillgångar i Karlstads stift

Innehåll

4

Biskopen har ordet

6

Årsredovisning
Karlstads stift

40

Revisionsberättelse

44

Årsredovisning
Prästlönetillgångar i Karlstads stift

73

Revisionsberättelse

77

Förslag på utdelning av vinstmedel

78

Skoglig statistik

80

Ordlista

Grafisk form: IA Maria Sköld.

Foto: Kristina Strand Larsson, Gustaf Helsing, Magnus Aronson, Kristin Lidell, Johannes Frandsen, Alex Giacomini, Rolf Mattsson, Torsten Bundsen, Öyvind Lund, Frida Amundsson, Ove Nystrand och Carin Andreasson.

Tryck: Exakta Print AB, april 2022.

Miljömärkt trycksak enligt Svanen.

Luther planterade inga äppelträd

Det finns ett känt Luthercitat som du förmodligen hört och som på svenska lyder: "Även om jorden skulle gå under i morgon skulle jag plantera mitt äppelträd idag...".

Det är ett tänkvärt citat. Det handlar om att aldrig ge upp om morgondagen, att alltid sträva vidare. Jag citerar det gärna själv. Det är bara ett problem med citatet. Det kommer inte från Luther.

Ett skriftligt belägg för citatet finns nämligen först år 1944(!). Efter 1950 blir citatet (nästan alltid med påståendet att det skulle komma från Martin Luther) mycket populärt i Tyskland. Det påstådda Luthercitatet gör således från 1950-talet och framåt karriär och det värderas av den "bildade allmänheten" som äkta. Den används av många, oftast med helt olika politiska agendor. Alltid i betydelsen att aldrig ge upp, att alltid sträva vidare.

Men citatet om att plantera träd kommer sålunda inte från 1500-talet och Martin Luther, utan från en helt annan tid (andra världskriget och tiden därefter) som behövde hopp.

Vår tid behöver ta till oss den sensmoralen in i 2020-talet, som ju också är en tid i desperat behov av hopp: "Även om jorden skulle gå under i morgon skulle jag plantera mitt äppelträd idag...".

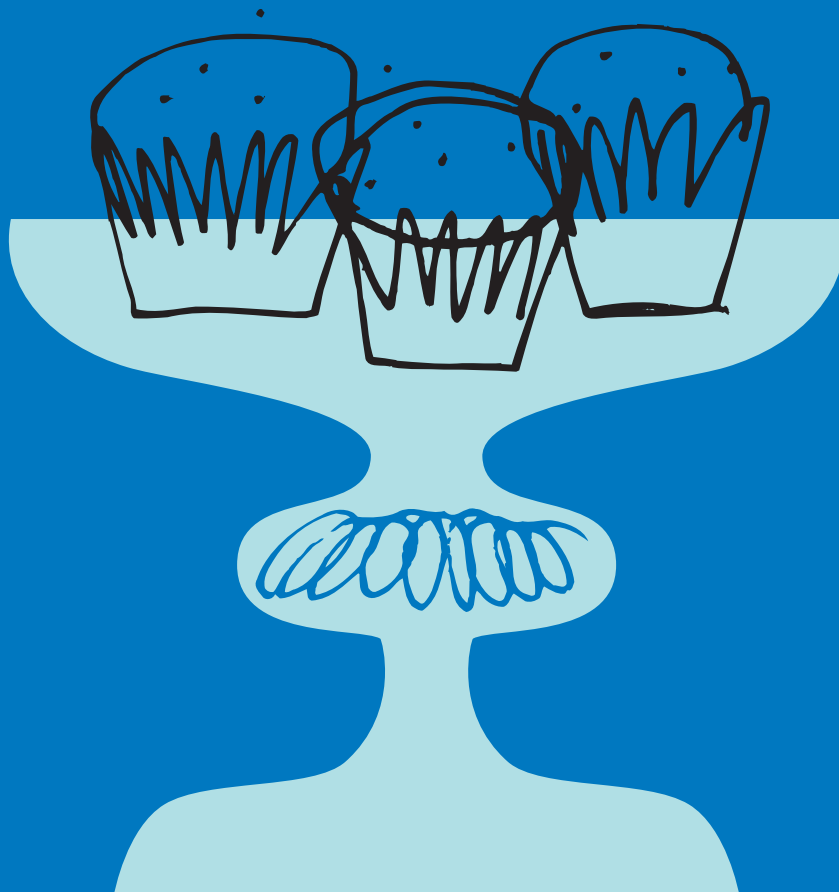
För det är ju trots allt en tänkvärd hållning, även om Luther aldrig har sagt det.

Det där citatet har kommit över mig ibland under den pandemi som vi levt med i mer än två år. Det har varit en tid som ibland känns hopplös. Vi har både i jobbet och privat tvingas ställa om, tänka nytt, planera om. Känslan av att det är omöjligt att planera och tänka framåt har drabbat mig många gånger. Men samtidigt, jag planerar mitt äppelträd idag... Det har varit en tid då Svenska kyrkan som organisation, inte minst här i Karlstads stift, har vågat så frön. Vi har tänkt om och tänkt nytt och sjösatt sådant som kommer bära frukt i framtiden. Vi har tagit digitala språng och hittat nya sätt att bedriva verksamhet. Vi har vågat närma oss tanken om hur framtidens kyrka ser ut, hur vi ska försätta vara relevanta för människor framöver. För det som trots allt varit tydligt genom hela pandemin är just relevansen, vi spelar en viktig roll i många människors liv. Och för att vi ska fortsätta göra det, så gäller det att plantera våra äppelträd idag.

+Sören

KARLSTADS STIFT

Organisationsnummer 252010-0096

Förvaltningsberättelse

Stiftsstyrelsen avger härmed årsredovisning för år 2021. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Barnkonsekvensanalys för verksamhetsår 2021 genomfördes i samband med budgetarbetet för år 2021. I verksamhetsuppföljningen för år 2021 fick verksamhetsansvariga reflektera kring verksamhetens påverkan på barn och unga. Som en konsekvens av den rådande pandemin fick verksamhet särskilt riktad till barn och unga ställas in eller ställts om. Detta för att bidra till en minskad smittspridning. För Karlstads stift innebar det att ung ledarutbildning och stiftskonfirmandagen inte kunde genomföras på det sätt som var planerat.

Information om verksamheten

UPPGIFT OCH VERKSAMHET

Stiftets uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet, främst församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission. Stiftet ska främja en god förvaltning i församlingar och pastorat och ha tillsyn över den och över hur uppdraget som huvudman för begravningsverksamheten fullgörs. Stiftet har också vissa förvaltande uppgifter, som till exempel förvaltning av prästlönetillgångarna.

Biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt Kyrkoordinationen, bland annat tillsyn över församlingar och pastorat samt präster och diakoner som är vigda till uppdrag i kyrkan.

Karlstads stift (org. nr 252010-0096) har sitt säte i Karlstads kommun.

ORGANISATION

Förtroendevald organisation

Förtroendemannaorganisationen består av stiftsfullmäktige, stiftsstyrelsen och egendomsnämnden. Stiftsfullmäktige utser fyra ledamöter till domkapitlet, varav en ledamot är eller har varit domare. Domkapitlet ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i Kyrkoordinationen.

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ, som beslutar i principiella ärenden och övergripande ärenden av stor betydelse för stiftets verksamhet, som verksamhetsplan, budget och kyrkoavgift (regional). Stiftsfullmäktige består av 65 ledamöter.

Stiftsstyrelsen är stiftets beredande, verkställande och förvaltande organ. Stiftsstyrelsen ska främja församlingslivet i stiftet och verka för dess utveckling. För att fullgöra uppdraget ska stiftsstyrelsen uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på stiftets verksamhet och ekonomiska förutsättningar. I Karlstads stift har stiftsfullmäktige valt att inrätta en egendomsnämnd med ansvar för förvaltningen av stiftets prästlönetillgångar.

Kyrkan har en episkopal struktur som betyder att biskopen har ansvar för ledning och tillsyn i stiftet. Biskopen ska självständigt fullgöra sina uppgifter enligt Kyrkoordinationen. Biskopen viger präster och diakoner till tjänst i Svenska kyrkan och följer dem i deras uppdrag. Karlstads stift är indelat i sex kontrakt; Dalslands samt Västra, Östra, Norra och Södra Värmlands kontrakt samt Domprosteriets kontrakt. Tillsammans med av biskopen utsedda kontraktsprostar och stiftskansliets medarbetare fullgör biskopen sin främjande- och tillsynsuppgift.

Biskopen genomför visitationer och kallar präster och diakoner till överläggningar. Förutom de uppgifter som biskopen har i sitt stift tillkommer arbete i och uppdrag från biskopsmötet.

Stiftskansliets organisation

Stiftskansliet är organiserat i en stab och tre enheter; församlingsutveckling, egendomsförvaltning och gemensam administration. Karlstads stift har 49 medarbetare (inrättade tjänster). Under år 2021 genomfördes rekrytering till tjänsterna som administrativ samordnare, kommunikatör samt stiftsadjunkt barn och unga.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar styrs stiftets verksamhet av inomkyrkliga regelverk såsom Kyrkoordningen (KO) och Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB). Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal (Kyrkans AB). Stiftet har även en policy för bland annat arvode till förtroendevalda samt för kapitalförvaltning och arbetsmiljö.

FRÄMJANDE AV ÄNDAMÅL

Karlstads stifts uppdrag är att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv. Stiftet ska också främja en god förvaltning i församlingar och pastorat och ha tillsyn över förvaltningen och över hur uppdraget som huvudman för begravningsverksamheten verkställs. Stiftets arbete är, på olika sätt, en del i främjandeuppgiften. En stor del av verksamheten är återkommande från år till år, till exempel visitationer, kyrkoherdesamlingar, jourhavande präst, utbildningar och arbete med fastighetsfrågor. Det vi gör främjar församlingens verksamhet, och i slutändan ger det något till alla kyrkotillhöriga.

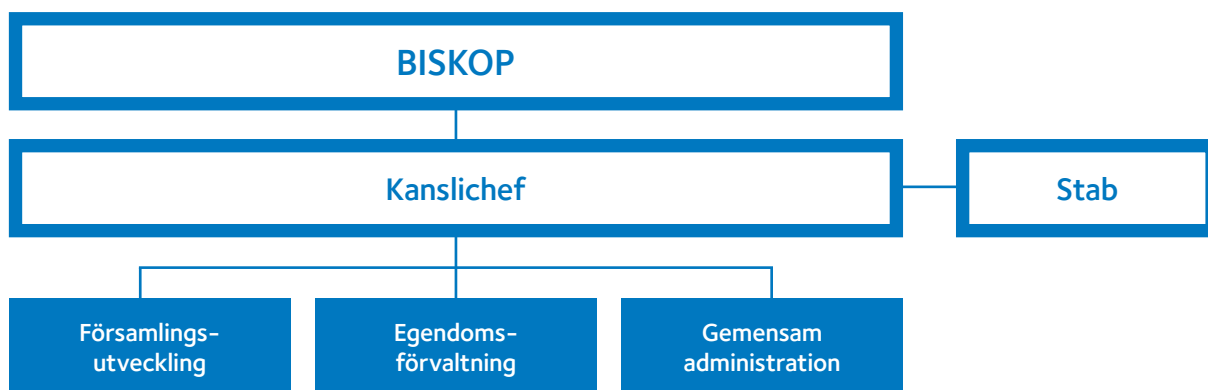
Vi har valt att belysa verksamheten ur några perspektiv som speglar den inriktning verksamheten har genom stiftets strategiska områden. Inom varje område sker många olika aktiviteter och det som lyfts här är exempel och inte helheten.

Verksamhet i pågående pandemi

Den fortsatta pandemin har präglat även verksamhetsåret 2021, med fortsatta restriktioner i Sverige och övriga världen. Myndigheternas riktlinjer för att minska smittspridning av en allvarlig sjukdom har krävt omfattande sociala anpassningar i hela vårt samhälle. Verksamheten inom Karlstads stift har fortsatt påverkats och en stor del av verksamheten har ställts om till att vara digital. Detta är en av flera nya vägar för oss som kyrka att finnas där för församlingar, pastorat och människor i en orolig och påfrestande tid.

Restriktioner med anledning av Covid-19 har medfört en rad åtgärder för Karlstads stift. Dels på vår fysiska arbetsplats, dels i vår verksamhet med församlingar och pastorat. Under 2021 har medarbetare och verksamhet fortsatt det digitala kliv som togs 2020, vilket i förlängningen skapar möjligheter för vår verksamhet även efter pandemin. Detta digitala kliv ligger också i linje med arbetet med digitalisering som pågår inom Svenska kyrkan i stort.

Omställningen har också aktualiserat frågor kring vad man får och inte får göra i samband med digitala sändningar och produktioner. Att stötta församlingar i juridiska frågor såsom exempelvis upphovsrätt har därför också varit en del i verksamheten.

Kyrkoval

2021 var valår för Svenska kyrkan. I Karlstads stift har arbetet med kyrkovalet bland annat bestått av att utbilda och informera församlingarna i valfrågor samt att stötta och utbilda nomineringsgrupperna. Det skapades fler digitala mötesplatser för valnämnderna vilket blev en mycket positiv erfarenhet.

Stiftsfullmäktige för innevarande mandatperiod och nyvalda stiftsfullmäktige för 2022–2025 möttes fysiskt i november för att avhandla de ärenden som var på agendan. Bland annat antogs vision, inriktningsmål och arvodesreglemente för den nya mandatperioden.

Barn och unga

För stiftet är det viktigt att tänka på barn och unga ur ett brett perspektiv. Att barn och unga är ett strategiskt område ska genomsyra verksamheten. Arbetet för att stärka verksamheten för barn och unga har påverkats av pandemin. Samtidigt har det kanske varit viktigare än någonsin att arbeta med detta strategiska område. Social distansering genom exempelvis inställda fritidsaktiviteter och distansundervisning i skolan har påverkat våra barn och unga på ett negativt sätt.

Även 2021 års verksamhet har till stor del bedrivits digitalt till följd av den fortsatta pandemin. Många planerade fysiska möten och besök, utbildningar och andra aktiviteter har anpassats till andra format, skjutits på i tid eller ställts in. Ibland har inplanerad verksamhet ersatts av helt nya insatser. Det har lett till nya arbetsfomer och skapat digitala mötesplatser för både allvarligare ämnen och lättsamma, relationsbyggande möten.

Ung ledarutbildning är en utbildning som utvecklas och ökar i omfång för varje år. 2021 års ung ledarutbildning var uppbyggd på digitala träffar samt träffar i mindre sammanhang, där man samverkat över församlingsgränser på ett nytt sätt. Det digitala har främjat nya relationer och nya arbetssätt.

Arbetet kring Barnens bästa bibel har fortsatt även under 2021. Biblar har nått uppemot 3 500 skolbarn, och 3 000 barnfamiljer i församlingarna. Flera satsningar på inspirations- och fortbildningstillfällen för församlingsmedarbetare har genomförts både inom Karlstads stift men även i andra stift i landet. Till bibeln har även ett lärarstöd tagits fram, med såväl skriftligt material som fördjupande filmer.

Den pedagogiska utmaningen

Det strategiska området omfattar såväl breda insatser för att höja kunskap och kännedom om Svenska kyrkans tro och värderingar, som kunskapslyft och fortbildningar. Som en del i den pedagogiska utmaningen genomfördes utbildningar och fortbildningar inom flera olika områden. Medarbetare, förtroendevalda och ideella i församlingar och pastorat i stiftet hade möjlighet att delta utan avgift även under 2021.

Pandemin har påverkat verksamheten även detta år. Ambitionen har fortsatt varit att hitta nya anpassade sätt att vara en närvarande kyrka i en tid präglad av stora utmaningar. Möten, besök, utbildningar, föreläsningar och träffar har därför anpassats på olika sätt, genomförts digitalt, skjutits på i tid och även ställts in. Ibland har de planerade aktiviteterna fått ersättas med helt andra typer av insatser eller omställning till exempelvis strategiskt arbete, enskilda samtal och handledning. Utifrån utmaningen att fortsätta vara närvarande fastän på distans, kan ett antal exempel lyftas:

Utgivna publikationer

Magasinet *Kyrknytt*, som produceras av Karlstads pastorat, delas sedan 2017 ut till alla hushåll i Karlstads stift. Tidningen är ett sätt att kommunicera med såväl medlemmar som ickemedlemmar, att föra samtal om tros- och livsfrågor samt att sprida kunskap om Svenska kyrkans tro och verksamhet.

Magasinet *Korsväg*, som produceras tillsammans med Göteborgs stift, skickas sedan 2018 ut till alla medarbetare, förtroendevalda och ideella i stiftet för att ge fördjupning och inspiration.

Jourhavande präst

Coronapandemin har fortsatt en stor inverkan på mångas liv och tillvaro och behovet av akut självvård har varit stort även detta år. Inom arbetet för jourhavande präst har antalet chatt- och telefonkontakter fortsatt varit stora.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet

Svenska kyrkans färdplan för klimatet innebär att vi ska minska vår egen klimatpåverkan och bidra till mänsklig- hetens gemensamma arbete för att bromsa effekterna av klimatförändringarna. Karlstads stift erhåller medel från nationell nivå för att arbeta med implementeringen av färdplanen. Under 2021 slutfördes en förstudie om möjligheter till batterilagring av el i våra kyrkor.

Rekrytering

Arbetet med rekrytering har omfattat Svenska kyrkans profilyrken, andra yrkesgrupper, förtroendevalda och ideella. Stiftet har fortsatt stötta församlingar och pastorat i arbetet med att utveckla både verksamhet och organisation. Det kan handla om aktiviteter för att nå nya präster eller för att stärka Svenska kyrkan som arbetsgivare i stort. Dels för att genomföra den grundläggande uppgiften här och nu, dels för att utveckla verksamheten och organisationen för framtiden.

Stiftet ska verka för att fler utbildar sig till något av kyrkans fyra profilyrken; präst, diakon, församlingspedagog och kyrkomusiker. Detta arbete har påverkats av den pågående pandemin, bland annat kunde vi inte delta på informationsdagar i skolor eller på mässor. De studerande har precis som många andra grupper blivit delvis isolerade och man ser det fysiska mötet som viktigt i utbildningen.

Under året har fyra personer lämnat in intresseanmälan om att bli prästkandidat för Karlstads stift och fyra kandidater har efter antagningskonferenserna 2021 blivit antagna som prästkandidater. Två personer gjorde prästpraktik under året.

Under året har tre präster och två diakoner vigts till tjänst i Karlstads stift.

Samverkan

Svenska kyrkans samverkansområden omfattar IT, telefoni, ekonomi och lön samt arkiv-, diarie- och dokumenthantering. I Karlstads stift omfattar samverkan även personal och fastighet.

Gemensam IT-plattform inom Svenska kyrkan, GIP, är nödvändig för att få tillgång till – och drift av – olika former av IT-baserade lösningar som är gemensamma för anslutna enheter. Att vara ansluten till GIP är en förutsättning för annan samverkan såsom tjänster inom GAS (Gemensamt arbetssätt ekonomi och personal). Genom GAS tillhandahåller vi ekonomi- och löneredovisning samt stöd inom HR-frågor till församlingar och pastorat. Från maj 2021 övergick lönetjänsten till det nystartade löneservice som drivs av Svenska kyrkan på nationell nivå.

Under 2021 har Karlstads stift utfört ekonomiadministration i varierande omfattning åt 14 församlingar och pastorat varav 12 är anslutna till GAS. Inom HR har stora insatser gjorts för att stötta församlingar med rekryteringar. Pandemin har gett både stiftet och församlingarna en möjlighet att ställa om till ett mer digitalt arbetssätt, vilket har fungerat väldigt bra och gett besparingar både på restid och minskad miljöpåverkan.

Som en del i Kyrkomötets beslut om Gemensamt ansvar ingår att varje församling eller pastorat ska ta fram en Lokalförsörjningsplan före 2022. Planerna ska vara ett stöd för församlingar och pastorat i arbetet med att anpassa lokalresurser till verksamheten. Pandemin har dock försenat församlingarnas och pastoratens arbete då man inte haft möjligheten att träffas fysiskt, vilket krävs för att komma i mål med projektet.

Förutom arbetet med lokalförsörjningsplanerna har stiftet även erbjudit församlingar och pastorat kvalificerad fastighetsrådgivning och testat om stiftet kan tillhandahålla tjänst inom fastighetsförvaltning.

Främjande fastigheter består av två huvuddelar. Den ena främjar genom att tillhandahålla en del gemensamma system inom fastighetsområdet där det finns kunskapsmässiga och kostnadsmässiga fördelar att verka tillsammans stiftsövergripande. Den andra delen är kunskapsingripande och kunskapsöverförande via stiftets personal.

Resultat och ställning

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

- Årets resultat 18 059 tkr (8 917 tkr)
- Budgeterat resultat 3 805 tkr (2 640 tkr)
- Verksamhetens intäkter 89 351 tkr (82 781 tkr)
- Verksamhetens kostnader 81 396 tkr (75 472 tkr)
- Resultat från finansiella investeringar 10 104 tkr (1 608 tkr)

Stiftets intäkter år 2021 ökade jämfört med föregående år, vilket till stor del beror på ett extra stiftsbidrag som kyrkomötet beslutat om med anledning av rådande pandemi. Även högre erhållen inomkyrklig utjämning är en orsak till de högre intäkterna.

Under verksamhetsåret anslöt sig ytterligare två enheter till Gemensamt arbetssätt ekonomi och personal (GAS), varpå nettoomsättningen ökat jämfört med år 2020.

Till följd av pandemin och de restriktioner som funnits under året har en stor del av stiftets planerade utbildningar och arrangemang ställts in alternativt genomförts digitalt. De utbildningar och fortbildningar som ändå arrangerades av Karlstads stift, var avgiftsfria likt tidigare år.

De externa kostnaderna blev högre än år 2020, framför allt då stiftet lyckats anpassa sig, ställa om och hittat nya vägar att bedriva verksamhet på, trots pandemin och de rådande restriktionerna i samhället. Stiftet hade under året väsentligt lägre kostnader för bland annat utbildning, arrangemang, kost och logi samt resekostnader. Däremot ökade kostnader för digitalisering, konsultarvoden, arbete med att byta lokaler, tekniska hjälpmedel samt annonsering och tryck. Stor del av årets konsultarvoden avser inköpta tjänster för att kompensera för de vakanta tjänster som funnits under året. Karlstads stift har även erhållit ökade externa kostnader till följd av förlorad avdragsrätt för ingående moms på vissa inomkyrkliga transaktioner för åren 2016 – 2020. Detta som en följd av en dom i Högsta förvaltningsdomstolen som kom under februari månad 2021. Se mer information under stycket "Väsentliga händelser under räkenskapsåret", sidan 17.

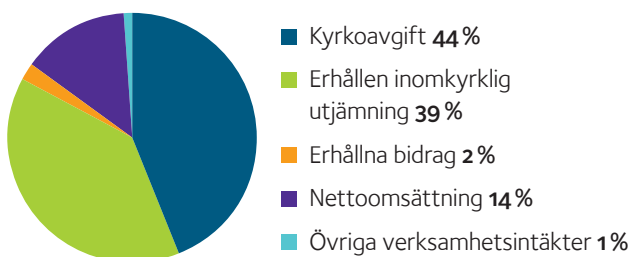
Personalkostnaderna ökade jämfört med år 2020 till följd av löneökningar. Då 2020 års lönerevision flyttades fram till april 2021 har personalkostnaderna ökat väsentligt mellan åren.

Under år 2020 antog regeringen förslag om en tidsbegränsad nedsättning av arbetsgivaravgifter för att lindra de ekonomiska konsekvenserna av spridningen av coronaviruset. Arbetsgivaravgifterna var reducerade under fyra månader. Ingen reduktion har funnits under år 2021.

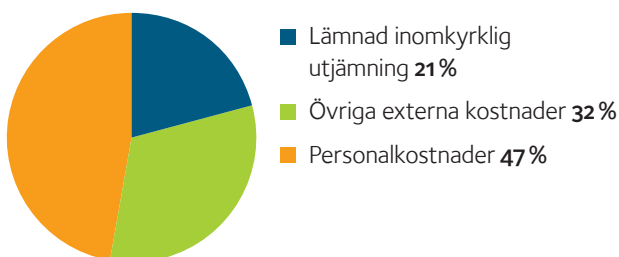
Som en del i Svenska kyrkans utjämningsystem får stiftet ett Kyrkounderhållsbidrag för reparation och underhåll av kyrkobyggnader. Bidraget var i princip oförändrat mot föregående år och uppgick till drygt 5 000 tkr år 2021. Hela bidraget lämnades till församlingar och pastorat som inomkyrklig utjämnning. Erhållet och lämnat Kyrkounderhållsbidrag redovisas som erhållen respektive lämnad inomkyrklig utjämnning när bidraget rekvideras av församling eller pastorat. Då högre belopp rekviderades under år 2021 ökade både erhållen och lämnad inomkyrklig utjämnning jämfört med år 2020. Detta även om det bidrag som erhöles som en del i utjämningsystemet motsvarade föregående års bidrag.

År 2021 erhöles inomkyrkliga bidrag för arbetet med Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Däremot erhöles det inte något statligt bidrag för arbetet med unga

FÖRDELNING AV VERKSAMHETENS INTÄKTER ÅR 2021

FÖRDELNING AV VERKSAMHETENS KOSTNADER ÅR 2021

hemlösa eller inomkyrkligt bidrag för arbetet med asylsökande och flyktingar. Den kyrkoantikvariska ersättningen blev något högre än föregående år, då projektet kring kvalitetssäkring av inventarieförteckningar etapp två som startade upp under hösten 2020 varit i gång under hela verksamhetsåret 2021.

Under året fattade stiftsstyrelsen beslut om att lämna bidrag till ACT Svenska kyrkan samt till församlingar och pastorat både för kostnader avseende implementering av Microsoft 365 och för fortsatt arbete med implementering av dataskyddsförordningen (GDPR). Dessa bidrag ökade den lämnade inomkyrkliga utjämnningen.

Under år 2021 flyttade stiftet stora delar av sin värdepappersportfölj till Söderberg och Partner Wealth Management AB vilket resulterade i stora realisationsvinster. Stiftet placerade även ytterligare 20 miljoner kronor i värdepappersportföljen vilket också påverkade storleken på avkastningen jämfört med föregående år. Årets ränteintäkter kommer från det så kallade Kyrkkontot som ger avkastning på reporäntan + 0,25 procent.

ÅRETS RESULTAT JÄMFÖRT MED BUDGETERAT RESULTAT

- Budgeterade intäkter 85 070 tkr
- Budgeterade kostnader 81 865 tkr
- Budgeterat resultat från finansiella investeringar 600 tkr
- Budgeterat resultat 3 805 tkr

Årets resultat uppgick till 18 059 tkr, vilket var 14 254 tkr bättre än det budgeterade överskottet om 3 805 tkr.

2021 års intäkter var 4 200 tkr högre jämfört med budget medan verksamhetskostnaderna motsvarade de budgeterade kostnaderna för året.

Både kyrkoavgiften och den erhållna inomkyrkliga utjämnningen blev högre än budget. Att kyrkoavgiften blev högre är en följd av att de kyrkotillhörigas beskattningsunderlag ökade mer än förväntat. Då den svenska ekonomin anpassat sig bra till pandemin har inte kyrkoavgiften påverkats i den utsträckning som det först prognostiserades för.

Ett extra stiftsbidrag som kyrkomötet beslutat om på drygt 4 200 tkr fanns ej med i budget för år 2021. Det extra stiftsbidraget inrättades med syfte att skapa

förutsättningar för stiftet att mildra effekterna av minskade intäkter, men också för att kunna ställa om planerad verksamhet, under pågående pandemi.

Högre intäkter från bidrag avsåg statliga medel för stödjande verksamhet under pandemin och uppgick till cirka 500 tkr. Medlen har till största del vidareförmedlats till församlingar och pastorat varpå motsvarande avvikelse återfinns som en kostnad under lämnad inomkyrklig utjämnning. Under året har stiftet även erhållit EU-bidrag som en finansiering av de nedlagda kostnader som finns i projektet *Skapa plats*. Inget av ovan bidrag fanns med i budget för år 2021.

Nettoomsättningen blev lägre än budgeterat. En orsak till lägre nettoomsättning är sjukskrivningar och lägre omkostnader för den personal som arbetar med förvaltning av Prästlönertilgångar i Karlstads stift. Även om ytterligare två enheter anslöt sig till GAS, så utfördes färre fastighetstjänster och HR-uppdrag än planerat. Det påverkade också den lägre nettoomsättningen.

Att övriga verksamhetsintäkter avviker från budget beror främst på att stiftet fakturerat betydligt lägre deltagaravgifter under året än vad som var planerat.

Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämnning innefattar erhållna bidrag från Svenska kyrkans nationella nivå samt lämnade bidrag till församlingar och pastorat i stiftet. Den erhållna inomkyrkliga utjämnningen blev något högre jämfört med budget och den lämnade inomkyrkliga utjämnningen blev betydligt högre än budget. Under 2021 rekvirerade församlingar och pastorat kyrkounderhållsbidrag som var 1 100 tkr högre än budget, vilket påverkade både den erhållna och den lämnade inomkyrkliga utjämnningen.

De bidrag som stiftsstyrelsen under året fattade beslut om att lämna till församlingar och pastorat samt till ACT Svenska Kyrkan var inte budgeterade. Bidragen uppgick till totalt 3 200 tkr och ökade den lämnade inomkyrkliga utjämnningen.

Personalkostnaderna var under år 2021 3 556 tkr lägre än budget och beror till stor del på vakanta tjänster samt lägre kostnader för utbildning, representation och friskvård. De förtroendevaldas arvoden blev också lägre då många möten genomfördes digitalt och blev på så vis mer tidseffektiva.

Verksamhetskostnaderna för år 2021 blev 1 720 tkr lägre än budget. De lägre kostnaderna är en effekt av coronapandemin som påverkade hela samhället under verksamhetsåret. För att bidra till att minska smittspridningen fick verksamheten fortsatt ställas om för att genomföras i annan form, framför allt genom digitala lösningar. Vissa aktiviteter som inte gick att genomföra fick ställas in. Kostnader för konsultarvoden ökade, bland annat till följd av vakanta tjänster samt arbete med digitalisering och flytt till nya lokaler.

Då ytterligare 20 000 tkr placerades i värdepappersportföljen under året, samtidigt som Karlstads stift flyttade stora delar av sitt innehav till depåer hos kapitalrådgivare Söderberg och Partner Wealth Management AB, blev avkastningen från finansiella investeringar 9 391 tkr

bättre än budget. Den goda förvaltningen av medlen på Svenska kyrkans koncerninterna bankkonto, Kyrkkontot, samt det stora tillgodohavandet som Karlstads stift har i kontot, resulterade i en högre ränteintäkt än vad som budgeterats.

MÅLSATT KAPITAL

På stiftsfullmäktige i november 2019 fastställdes stiftets mål för det egna kapitalets storlek till 36 000 tkr, för mandatperioden 2018 – 2021. Eget kapital överstiger målsatt kapital med 73 082 tkr (55 023 tkr). Syftet med att fastställa målsatt kapital är att säkerställa en ekonomisk ställning för stiftet, som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar. Målsatt kapital ska fastställas en gång per mandatperiod.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2021	2020	2019	2018	2017
Tillhöriga per den 31 december (antal)	242 662	246 270	250 547	254 258	258 411
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	65,2	66,2	67,3	68,4	69,7
Kyrkoavgift (%)	0,075	0,075	0,075	0,075	0,075
Medelantal anställda	51	50	53	49	40
Resultat (tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	89 351	82 781	85 791	81 343	78 475
Verksamhetens resultat	7 955	7 309	5 961	5 569	16 421
Resultat från finansiella investeringar	10 104	1 608	1 493	600	903
Årets resultat	18 059	8 917	7 454	6 169	17 324
Kyrkoavgift (tkr)	39 461	40 265	41 335	40 439	38 551
– varav slutavräkning, (tkr)	-18	708	1 838	1 591	892
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	43,2	44,6	43,9	45,2	39,0
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	0,08	0,2	0,2	0,3	0,3
Ekonomisk ställning	2021	2020	2019	2018	2017
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek, (tkr)	36 000	36 000	36 000	33 000	33 000
Eget kapital (tkr)	109 082	91 023	82 107	74 653	68 484
Soliditet (%)	77	75	75	75	76
Värdesäkring av det egna kapitalet (%)	19,8	10,9	10,0	9,0	33,9
Likviditet (%)	113	144	166	187	294

DEFINITIONER

KYRKOAVGIFT (%) – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

VARAV SLUTAVRÄKNING – För förklaring se redovisningsprinciper.

PERSONALKOSTNADER/VERKSAMHETENS INTÄKTER (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

AV- OCH NEDSKRIVNINGAR/VERKSAMHETENS INTÄKTER (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

SOLIDITET (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

VÄRDESÄKRING AV EGET KAPITAL (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

LIKVIDITET (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Sedan mars 2020 har stiftets verksamhet påverkats väsentligt av den rådande pandemin. Verksamheten har i så stor utsträckning som möjligt ställts om till digital verksamhet, som en del i att bidra till att minska smittspridningen i samhället. För ytterligare information om hur pandemin påverkat Karlstads stifts verksamhet, se stycket "Främjande av ändamål" på sida 9.

Högsta förvaltningsdomstolen fastställde i en dom den 9 februari 2021 att tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster inom Trossamfundet Svenska kyrkan inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd och kan därmed tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom Trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet. Detta innebär att från och med 1 januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt. Som en inomkyrklig enhet räknas församlingar, pastorat, stift och nationell nivå.

Stiftets försäljning av tjänster till församlingarna kommer inte att minska stiftets intäkter men kostnaderna kan öka något eftersom stiftet inte längre erhåller avdrag för ingående moms på eventuella inköp kopplat till tjänsteförsäljningen. Tjänster som Karlstads stift erbjuder församlingar och pastorat blir i och med domen 25 procent billigare då den utgående momsen tidigare resulterat i en kostnad hos församlingen.

Som en konsekvens av högsta förvaltningsdomstolens dom har stiftet under året rättat de momsdeklarationer som redovisats till Skatteverket under åren 2016 – 2020. Rättningen av inbetald utgående moms har kommit församlingarna åter genom att tidigare fakturor har krediterats och nya momsfria fakturor skickats ut. Tidigare avdragen ingående moms på inköp gjorda kopplat till stiftets moms- och skattepliktiga verksamhet under åren 2016 – 2020 har också rättats. Den ökade kostnaden för regleringen av tidigare avdragen ingående moms har belastat stiftets resultat som en övrig extern kostnad år 2021.

Finansiella instrument

Intäkterna från finansiella investeringar bestod under år 2021, förutom av räntor och utdelningar, av realisationsvinster om 9 061 tkr från försäljning av andelar i

utländska aktiefonder, nominella räntefonder och företagsobligationsfonder. Vinsten uppstod i samband med att stora delar av stiftets värdepappersportfölj flyttades till Söderberg och Partners Wealth Management AB som en följd av det avtal som tecknades med kapitalrådgivarna under slutet av 2020.

I april 2021 tog stiftsstyrelsen ett beslut om att ytterligare 20 miljoner kronor skulle placeras i värdepappersportföljen vid fyra tillfällen under året.

Värdepappersportföljens marknadsvärde uppgick, vid årsskiftet till 114 546 tkr (85 719 tkr). Tillgångsslagens fördelning ryms inom de limiter som definieras i placeringspolicyn.

Tillväxten för den globala och den svenska ekonomin tog ytterligare fart under år 2021. Global BNP växte med nästan sex procent och i Sverige steg BNP med knappa fem procent. Historiskt höga tal och detta trots att många länder fortsatt påverkades av strikta Corona-restriktioner.

Början av år 2021 fortsatte i samma stil som 2020 avslutades. Börsutvecklingen var stark på den globala aktiemarknaden, framför allt inom IT-sektorn. Efter hand som året gick svalnade intresset för fonder inriktade mot IT och teknik. Fonder inriktade mot värdebolag, så som finans-, energi och industribolag märkte det omvända. Efter sommaren och i takt med att högre inflationssiffror redovisades, blev denna förflyttning av kapitalströmmar än tydligare. Under hösten svalnade de globala börserna för att inför årsskiftet återigen stiga. Den svenska börserna steg med knappt 40 procent för helåret och den globala med nästan 30 procent.

De långa räntorna i Sverige men också globalt visade en stigande trend under hela året föranlett av stigande inflation. Detta fick till följd att nominella obligationer utvecklades svagt och det omvända för reala obligationer. Ett nominellt obligationsindex var under 2021 ned med en procent samtidigt som ett realränteindex steg med fem procent. Företagsobligationer klarade sig också generellt sett bra med en positiv avkastning på cirka fyra procent.

Stiftets nominella avkastning på värdepappersportföljen år 2021 uppgick till 12,78 procent (2,7 procent), varav aktier 26,6 procent (4,4 procent) och räntebärande värdepapper 1,3 procent (0,3 procent).

Enligt Karlstads stifts placeringspolicy ska värdepappersportföljens sammansättning i en så kallad normalportfölj vara aktier 40 procent, räntebärande värdepapper 55 procent och alternativa placeringar 5 procent. Avvikelse från normalportföljen tillåts med 7 procent.

Placeringspolicyn ger riktlinjer för avkastningskrav och risknivå. Det reala avkastningskravet uppgår till 2,5 procent per år över en rullande tioårsperiod. Policyn innehåller samma etiska placeringsregler som Svenska kyrkans nationella nivå tillämpar. I november 2021 antog stiftsfullmäktige en ny placeringspolicy innehållande en högre risknivå men med samma avkastningskrav. Den nya policyn träder i kraft 1 januari 2022.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Intäkter från kyrkoavgiften beror på antal kyrkotillhöriga och deras beskattningsbara inkomst. Intäkten beror även på storleken på debiterad kyrkoavgift. Karlstads stift har en kyrkoavgift på 7,5 öre per skattekrona.

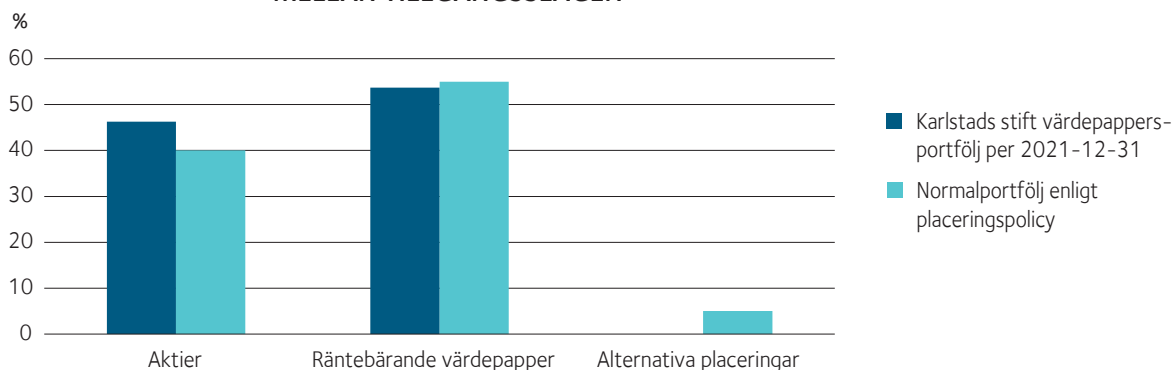
Under åren 2022–2023 visar prognoser på att kyrkoavgiften går ner till följd av ett lägre beskattningsunderlag hos stiftets kyrkotillhöriga. Minskningen synes vara temporär och redan år 2024 förväntas kyrkoavgiften sakta öka igen. Även om andelen kyrkotillhöriga fortfarande är relativt hög i Karlstads stift, kommer utflyttning, färre antal döpta och en allt äldre befolkning innebära att andelen minskar. Samtalen om hur verksamheten kan anpassas till ändrade ekonomiska förutsättningar är viktiga och ständigt pågående. All utveckling innebär förändring och för att förändringsprocesser ska lyckas är det viktigt med långsiktiga perspektiv.

Kyrkoavgift	(tkr)
2021 (utfall)	39 461
Budget 2022	39 245
Plan 2023	39 010
Plan 2024	39 990
Förändring 2022 jämfört med 2021 (%)	-0,5

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar sex stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 4 331 tkr (4 113 tkr), per den 31 december 2021. Tillgångarnas marknadsvärde uppgår till 11 571 tkr (9 838 tkr).

VÄRDEPAPPERSPORTFÖLJENS FÖRDELNING MELLAN TILLGÅNGSSLAGEN

Resultaträkning

	Not	2021	2020
	1		
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		39 461	40 265
Erhållen inomkyrklig utjämning	2	35 089	27 720
Erhållna bidrag	3	1 366	1 795
Nettoomsättning	4	12 137	11 267
Övriga verksamhetsintäkter		1 298	1 734
Summa verksamhetens intäkter		89 351	82 781
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-16 957	-14 341
Övriga externa kostnader	5, 6	-25 806	-24 026
Personalkostnader	7	-38 565	-36 907
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-68	-198
Summa verksamhetens kostnader		-81 396	-75 472
Verksamhetens resultat		7 955	7 309
Resultat från finansiella investeringar	8		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		9 831	1 364
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		273	244
Resultat efter finansiella poster		18 059	8 917
Årets resultat		18 059	8 917

Balansräkning

Tillgångar	Not	2021-12-31	2020-12-31
	1		
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	9	714	765
Inventarier, verktyg och installationer	10	51	67
Summa		765	832
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	8, 11	104 018	77 197
Summa		104 018	77 197
Summa anläggningstillgångar		104 783	78 029
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 462	1 345
Övriga fordringar		3 247	2 891
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	1 957	1 053
Summa		6 666	5 289
Kassa och bank	13	29 594	37 550
Summa omsättningstillgångar		36 260	42 839
Summa tillgångar		141 043	120 868

Eget kapital och skulder	Not	2021-12-31	2020-12-31
	1		
Eget kapital			
Balanserat resultat		91 023	82 106
Årets resultat		18 059	8 917
Summa eget kapital		109 082	91 023
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 875	2 566
Övriga skulder	14	14 630	12 443
Villkorade bidrag	15	5 145	5 809
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	9 311	9 027
Summa kortfristiga skulder		31 961	29 845
Summa eget kapital och skulder		141 043	120 868

Eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2020-01-01	74 652	7 454	82 106
Omföring av föregående års resultat	7 454	-7 454	
Årets resultat		8 917	8 917
Eget kapital 2020-12-31	82 106	8 917	91 023
Omföring av föregående års resultat	8 917	-8 917	
Årets resultat		18 059	18 059
Eget kapital 2021-12-31	91 023	18 059	109 082

Kassaflödesanalys

	Not	2021	2020
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		7 955	7 309
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		68	198
Erhållen ränta		273	244
Erhållen utdelning		770	1 130
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		9 066	8 881
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		-1 377	2 786
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		2 116	2 057
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 805	13 724
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		0	-85
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-87 264	-15 762
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		69 946	1 525
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-17 318	-14 322
Årets kassaflöde		-7 513	-598
Likvida medel vid årets början		37 550	38 148
Likvida medel vid årets slut	17	30 037	37 550

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningsssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningsystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag) samt kyrkounderhållsbidrag, KUB. Stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag erhålls via utbetalning från nationella nivå. Stiftsbidrag intäktsförs det år de avser. KUB skuldbokförs när det betalas ut från nationell nivå och intäktsförs när det används, dvs. betalas ut. Den del av KUB som stiftet själv använder intäktsförs direkt.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor och bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

LÄMNAD INOMKYRKLIG UTJÄMNING OCH LÄMNAD ÖVRIGA BIDRAG

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningsystem som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämnning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämnning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som eventalförpliktelse.

LEASING

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

ERSÄTTNING TILL ANSTÄLLDA

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

INKOMSTSKATT

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att Svenska kyrkans nationella nivå tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd och kan tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet. Det innebär att från och med första januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt. Detta gäller för transaktioner mellan inomkyrkliga enheter (församlingar, pastorat, stift, nationell nivå).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet riktad till utomkyrkliga enheter är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiften är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtid skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Stiftet har, enligt upprättad deklaration, en uppskjuten skattefordran på 3 822 tkr som inte tagits upp som en fordran i balansräkningen eftersom den sannolikt inte kommer att kunna utnyttjas inom överskådlig tid.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar. Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader 20 år

Övriga inventarier, installationer och verktyg 5 år

NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

AVSÄTTNINGAR

Med avsättningar avses förpliktelse på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, Kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

SKATTEPLIKTIG NÄRINGSVERKSAMHET

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

En eventualförpliktelse är

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtids händelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller
- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

EVENTUALTILLGÅNG

En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffar eller uteblir.

Not 2 *Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämning*

Erhållen inomkyrklig utjämning	2021	2020
Kyrkunderhållsbidrag	6 137	3 524
Stiftsbidrag	28 010	23 150
Övriga inomkyrkliga bidrag	942	1 046
Summa	35 089	27 720

Lämnad inomkyrklig utjämning	2021	2020
Främjandebidrag verksamhet	4 461	4 555
Främjandebidrag fastighet	1 750	1 750
Bidrag till stiftskatedralfunktionen vid Karlstads domkyrka	571	568
Bidrag asylsökande/flyktingar	0	1 350
Kyrkunderhållsbidrag	6 137	3 524
Bidrag till ACT Svenska kyrkan	700	702
Bidrag IT-lösningar	1 255	930
Bidrag statliga medel Corona	771	0
Övriga inomkyrkliga bidrag	1 312	962
Summa	16 957	14 341

Not 3 *Erhållna bidrag*

Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen	2021	2020
Statligt bidrag	445	1 171
Kyrkoantikvarisk ersättning (KAE)	647	624
EU-bidrag	244	0
Övriga bidrag	30	0
Summa	1 366	1 795

Erhållen kyrkoantikvarisk ersättning avser projekt avseende kvalitetssäkring av inventarieförteckningar etapp 2. Erhållna statliga bidrag avser bidrag från staten till Sveriges kultur och idrott som en stödåtgärd under rådande Corona-pandemi.

Not 4 Nettoomsättning

	2021	2020
Varuförsäljning	0	2
Förvaltningsuppdrag	7 983	11 247
Tillhandahållande av tjänster till inomkyrkliga enheter	3 693	0
Övriga intäkter	461	18
Summa	12 137	11 267

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2021	2020
Kvalificerade revisorer		
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	127	122
Skatterådgivning	65	43
Övriga tjänster	0	6
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	63	46
Summa	255	217

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:	2021	2020
Inom ett år	1 048	1 345
Senare än ett år men inom fem år	0	385
Senare än fem år	0	0
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	1 345	1 337

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Befintligt hyresavtal sades upp per 31 december 2020 och löper ut den 30 september 2022. Under sensommaren 2022 kommer stiftskansliet att flytta till nya lokaler. Vid årsredovisningens undertecknande är hyresnivåerna ännu ej fastställda. Inventarier leasas på tre år. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp.

Not 7 Personal

Medelantalet anställda	2021	2020
Kvinnor	32	33
Män	19	17
Totalt	51	50

I medelantalet anställda ingår 3,5 (3) pastorsadjunkter. I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 23 800 kr (23 650 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare. Antal på balansdagen	2021	2020
Ledamöter i stiftsstyrelsen		
Kvinnor	4	4
Män	7	7
Totalt	11	11
Ledande befattningshavare		
Kvinnor	1	1
Män	1	1
Totalt	2	2
Löner, arvoden och andra ersättningar	2021	2020
Ledamöter i stiftsstyrelse samt biskop	1 276	1 288
Anställda	25 266	24 099
Totalt	26 542	25 387

Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Not 7 forts. Personal

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande	2021	2020
Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med	1 097	1 016
Pensionskostnader och andra sociala avgifter	2021	2020
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	1 898	1 718
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	8 852	8 685
Totalt	10 750	10 403

Utfästelser om avgångsvederlag eller liknande förmån till personer i ledande ställning

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2021	2020
Utdelning	770	1 130
Realisationsvinster vid försäljning	9 061	234
Summa	9 831	1 364
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2021	2020
Räntor	273	244
Summa	273	244

Not 9 Byggnader och mark

	2021	2020
Ingående anskaffningsvärden	3 868	3 868
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 868	3 868
Ingående bidrag och offentliga bidrag	-576	-576
Utgående ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	-576	-576
Netto anskaffningsvärde	3 292	3 292
Ingående avskrivningar	-2 527	-2 363
Årets avskrivningar	-51	-164
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 578	-2 527
Utgående redovisat värde	714	765

Årets inköp har reducerats med 0 kr (576 400 kr) (ackumulerat) för statliga stöd på byggnader och mark.

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2021	2020
Ingående anskaffningsvärden	2 041	1 957
Inköp	0	84
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 041	2 041
Ingående avskrivningar	-1 974	-1 940
Årets avskrivningar	-16	-34
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 990	-1 974
Utgående redovisat värde	51	67

Förutom inventarier med anskaffningsvärde enligt ovan innehar stiftet kulturhistoriskt värdefulla inventarier. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

Not 11 Värdepappersinnehav

	REDOVISAT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2021	2020	2021-12-31	2020-12-31
Långfristiga värdepappersinnehav				
Noterade aktiefonder	43 190	30 366	52 943	36 990
Noterade räntefonder	60 285	46 731	61 060	48 729
Onoterade långfristiga placeringar	100	100	100	100
Likvida medel	443	0	443	0
Summa långfristiga värdepappersinnehav	104 018	77 197	114 546	85 819

Karlstads stifts värdepappersportfölj är placerad i fonder som förvaltas av sex förvaltare. Svenska aktiefonder och nominella räntefonder är förvaltade av Skandinaviska Enskilda Banken AB, reala räntefonder förvaltas av E. Öhman J: or Fonder AB. Case Kapitalförvaltning AB och Simplicity AB förvaltar företagsobligationsfonder. Globala aktiefonder förvaltas av SPP Fonder AB, Coeli Asset Management AB och E. Öhman J: or Fonder AB. Alternativa placeringar utgörs av andelar i Nordic Microcap Investment AB.

Innehavet i Nordic Microcap Investment AB har värderats till 0 kr i marknadsvärde, då aktierna är onoterade. En marknadsvärdering baserad på aktuell aktiekurs har därför ej kunnat erhållas per balansdagen.

Not 11 forts. Värdepappersinnehav

	2021	2020
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	78 447	63 975
Investeringar under året	87 705	15 762
Försäljningar/avyttringar	-60 884	-1 290
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	105 268	78 447
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-1 250	-1 250
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 250	-1 250
Utgående bokfört värde	104 018	77 197

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021	2020
Förutbetalda hyror	327	320
Upplupen intäkt Kyrkoantikvarisk ersättning (KAE)	812	165
GIP-bidrag	0	123
Upplupen intäkt, utdelning från stiftelse	190	0
Upplupna ränteintäkter	0	95
Övriga poster	628	350
Summa	1 957	1 053

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 29 589 tkr (37 547 tkr) behållning på det s.k. Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 14 Vidareförmedlade bidrag

	2021	2020
Ingående skuld	247	364
Under året mottagna bidrag	59	76
Under året förmedlade bidrag	-53	-193
Utgående skuld	253	247

Not 15 Villkorade bidrag

	2021	2020
Ingående balans	5 809	3 778
Erhållet under året	5 918	5 927
Ianspråktaget under året	-6 582	-3 896
Summa utgående balans	5 145	5 809
Specifikation av utgående balans		
Kyrkunderhållsbidrag 2018-2021	4 327	5 364
Statliga medel Corona	818	445
Summa	5 145	5 809

Följande villkor har ännu inte uppfyllts avseende skuldförda offentliga bidrag: Statliga medel för stödjande verksamhet under pandemin. Medlen ska användas inom följande kategorier. Institutionssjälavård, inkomstbortfall vid lägergårdar och satsningar för digitala sändningar.

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021	2020
Upplupna semesterlöner	1 952	1 795
Upplupna sociala avgifter	2 164	2 149
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 195	5 083
Summa	9 311	9 027

Not 17 Likvida medel

Specifikation av likvida medel vid årets slut	2021	2020
Bank	29 594	37 550
Likvida medel värdepappersportfölj	443	
Summa	30 037	37 550

Not 18 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Enligt stiftsfullmäktiges beslut i november 2021 trädde ny placeringspolicy i kraft 1 januari 2022. Karlstads stift har i januari 2022 genomfört omplaceringar i värdepappersportföljen för att efterleva den nya policyn.

I början av februari 2022 slopades de samhällsrestriktioner som funnits i Sverige för att minska smittspridningen av Covid-19. Som en följd av detta kan Karlstads stift återgå till att genomföra verksamhet med fysiska träffar, utbildningar och arrangemang, om än med försiktighet.

Rysslands invasion i Ukraina i slutet av februari 2022 påverkar inte bara Ukraina utan hela världen. Både den svenska och globala ekonomin har påverkats rejält. Stora kurssvängningar sker på världens börser och gas-, olja- och elpriser har ökat kraftigt. Sedan slutet av 2021 har inflationen varit hög och förväntas fortsätta vara så. Den höga inflationen och det pågående kriget skapar oro och sannolikheten är stor för framtida kostnadsökningar. Både arbetsmarknaden och värdepappersmarknaden påverkas av hur konjunkturen utvecklas. Beroende på konjunkturans påverkan på arbetsmarknaden, kan de kyrkotillhörigas beskattningsunderlag och därmed stiftets intäkter påverkas negativt. Även om konjunkturen och marknadsläget påverkas, är Karlstads stifts placeringar i värdepappersportföljen långsiktiga.

Not 19 Eventualförpliktelser

	2021	2020
Främjandebidrag	6 021	6 210
Kyrkunderhållsbidrag	4 900	5 100
Övriga bidrag till utomstående	1 636	1 627
Summa	12 557	12 937

Karlstad stift lämnar årligen bidrag och anslag till organisationer och samarbetspartners. Stiftets åtagande grundas normalt på olika former av samarbetsavtal eller beslut av stiftsfullmäktige eller stiftsstyrelse. Storleken på förväntade lämnade bidrag eller anslag fastställs i allt väsentligt i en detaljbudget som beslutas av stiftsfullmäktige året innan bidragsåret. Genom beslut om detaljbudget har samarbetsparten en välgrundad förväntan på att stiftet skall verkställa beslutade anslag. Bidragen är dock normalt förknippade med sådana villkor att stiftet inte anser att de ska skuldföras i samband med beslutet. I 2022 (2021) års beslutade budget uppgår anslag och bidrag till 12 557 tkr (12 937 tkr).

Not 20 Eventualtillgångar

Kyrkostyrelsen har under 2021 beslutat om ramarna för kyrkunderhållsbidrag för 2022. Bidraget kommer att finansieras med medel från utjämningsystemet som nationell nivå erhåller under 2022.

Karlstad den 25 april 2022

Sören Dalevi, Ordförande

Inga-Lill Röhr

Johnny Boström

Pernilla Edman

Jan Bohlin

Benny Ahremark Persson

Peter Ljungdahl

Jan Wahlberg

Stig Axelsson

Kim Sanfridsson

Lina Ahl

Anders Skogberg

Vår revisionsberättelse har avlämnats

Lars Lindgren

Arne Pettersson

Inga Engström

Bo Pettersson

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Karlstads stift, org.nr 252010-0096.

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Karlstads stift för år 2021. Årsredovisningen ingår på sidorna 8-39 i detta tryckta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Karlstads stifts finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen, som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av *Verksamhetsberättelse år 2021 för Karlstads stift* (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna). Vidare består den andra informationen av *Biskopen har ordet* och återfinns på sidorna 4-5 i detta tryckta dokument (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.)

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Trossamfundet Svenska kyrkan avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisions sed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Karlstads stifts resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Karlstads stift för år 2021.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av

stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Karlstad den 2022

Lars Lindgren

Bo Pettersson

Inga Engström

Arne Pettersson

Karlstad den 2022

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Elin Kock

Auktoriserad revisor

PRÄST.LÖNE TILLGÅNGAR I KARLSTADS STIFT

Organisationsnummer 874001-4405

Förvaltningsberättelse

Egendomsnämnden avger härmed årsredovisning för år 2021. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Barnkonsekvensanalys för verksamhetsår 2021 genomfördes i samband med budgetarbetet för 2021. I samband med verksamhetsuppföljning för 2021 fick verksamhetsansvariga reflektera kring verksamhetens påverkan på barn och unga. Inga direkta konsekvenser framkom som kan ha påverkat barn och unga på ett negativt sätt.

Prästlönetillgångar i Karlstads stift (org. nr 874001-4405) har sitt säte i Karlstads kommun.

Information om verksamheten

HISTORISK TILKOMST

De av Svenska kyrkan förvaltade prästlönetillgångarna har sitt ursprung i fastigheter som donerades till kyrkan i syfte att avkastningen skulle användas för att avlöna församlingens präster. Det stora flertalet av prästlönefastigheterna härstammar från medeltiden.

När prästlönefastigheter säljs uppkommer en annan form av prästlönetillgång, de så kallade prästlönefonderna. Detta tillgångsslag utgör därmed medel från försäljning av prästlönefastigheter. Prästlönetillgångarna består av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefonder.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNAS RÄTTSLIGA STÄLLNING

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande, stiftelseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000, har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas såsom självständiga rättssubjekt. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt. Likaså har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas av Svenska kyrkan med ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag till stiftet. I stiftsstyrelsens uppdrag ingår den ekonomiska förvaltningen och att förvalta stiftets egendom. Stiftsfullmäktige kan dock utse en

särskild nämnd som tilldelas uppgiften att förvalta stiftets prästlönetillgångar. I Karlstads stift har stiftsfullmäktige utsett en egendomsnämnd för denna förvaltning.

Prästlönetillgångarna ska betraktas som avkastningsstiftelser eftersom endast avkastningen från förvaltningen får användas för ändamålet. Detta ska garantera att den förmögenhet som prästlönetillgångarna utgör inte förbrukas. I kyrkoordningen finns också krav på en årlig värdesäkring av prästlönefondskapitalet motsvarande inflationen. I praktiken innebär detta att en del av avkastningen inte delas ut, utan i stället tillförs prästlönefonden. Det finns inget motsvarande krav på att prästlönefastighetskapitalet ska kapitalvärdeskyddas eftersom marknadsvärdet på fastigheter bedöms följa den allmänna prisutvecklingen över tid.

ANDELAR I PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNAS AVKASTNING

Församlingar och pastorat har andelar i avkastningen från den samlade förvaltningen av prästlönetillgångarna. De får en årlig utdelning av den disponibla vinsten enligt fastställda andelstal. Andelstalen fastställdes år 1995 och förändras inte av strukturförändringar eller av köp och försäljningar av prästlönefastigheter.

Den disponibla vinsten utgörs av årets resultat minskat med reavinst från försäljning av prästlönefastigheter och värdesäkring av prästlönefond. Hälften av årets utdelning delas ut till församlingar och pastorat. Den andra hälften betalas till Svenska kyrkans nationella nivå, som en del i Svenska kyrkans utjämningsystem.

I september 2020, i samband med budgetarbetet för 2021, antog egendomsnämnden ett inriktningsbeslut om att årligen utdela 35 000 tkr för verksamhetsåren 2021 – 2023. Årets utdelningsnivå ryms inom limiter för konsolideringsberäkning och innebär att delar av årets utdelningsbara resultat kan balanseras för att istället delas ut kommande år. Egendomsnämnden föreslår att utdelningen uppgår till 35 000 tkr för verksamhetsår 2021.

Årets utdelningsnivå innebär att 14 908 tkr tillförs balanserade vinstmedel. Därefter återstår 63 117 tkr i balanserade vinstmedel. Utdelningen fastställs på stiftsfullmäktige i maj 2022.

*Resultat och ställning***Årets utdelningsbara resultat
49 908 tkr (32 938 tkr)**

- Rörelsens intäkter 152 027 tkr (96 160 tkr)
- Rörelsens kostnader 46 963 tkr (44 323 tkr)
- Rörelseresultat 105 064 tkr (51 837 tkr)
- Resultat från finansiella poster 614 tkr (755 tkr)
- Årets resultat 104 187 tkr (52 365 tkr)

**ÅRETS RESULTAT JÄMFÖRT MED
BUDGETERAT RESULTAT**

- Budgeterade intäkter 75 600 tkr
- Budgeterade kostnader 37 900 tkr
- Budgeterat rörelseresultat 37 700 tkr
- Budgeterat resultat från finansiella poster 600 tkr
- Budgeterat utdelningsbart resultat 33 000 tkr

Årets utdelningsbara resultat uppgick till 49 908 tkr, vilket var 16 908 tkr högre än budgeterat.

Nettointäkten för årets virkesförsäljning uppgick till 59 500 tkr, vilket var drygt 5 300 tkr högre än vad som budgeterats. Det goda resultatet genererades dock inte av höga virkespriser utan av en ökad avverkningsnivå. Årets avverkade virkesvolym uppgick till 213 110 m³fub, vilket var 36 000 m³fub över den budgeterade nivån.

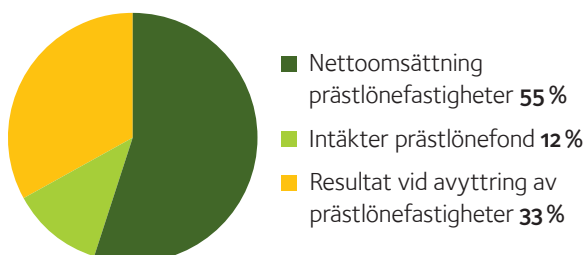
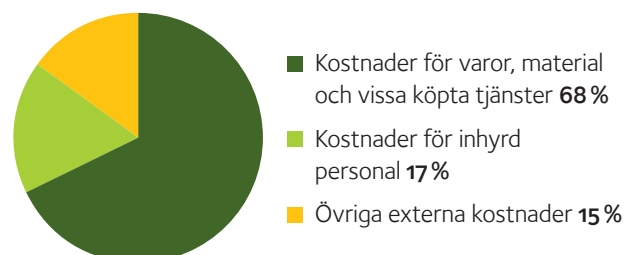
Orsaken var granbarkborrens härjningar, som tvingade fram avverkningar i områden med begynnande eller pågående angrepp.

Under året genomfördes omplaceringar i prästlönefondens värdepappersportfölj, i samband med att Prästlönetillgångarna ingick avtal om kapitalförvaltning med Söderberg & Partners Wealth Management AB. Realisationsvinster från prästlönefondens uppgick till totalt 16 814 tkr, vilket var 15 314 tkr högre än budget.

Fastighetsförsäljning till Naturvårdsverket av det blivande naturreservatet Finnekroken i östra Värmland och Örebro län om drygt 580 hektar mark slutfördes i år. Totalt genererades reavinster om 50 699 tkr, till största delen från försäljning av Finnekroken. Reavinster från försäljning av prästlönefastigheter budgeteras inte och förklarar hög positiv budgetavvikelse.

Ökat prästlönefondskapital med medel från försäljning av prästlönefastigheter och hög inflation i slutet av året ledde till högre värdesäkring av prästlönekapitalet än budgeterat.

Ökad areal slutavverkning resulterade i högre avsättning för framtida skogsvårdsåtgärder än budgeterat.

FÖRDELNING AV RÖRELSENS INTÄKTER 2021**FÖRDELNING AV RÖRELSENS KOSTNADER 2021**

Flerårsöversikt	2021	2020	2019	2018	2017
Rörelsens intäkter	152	96	80	88	83
– varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	51	19	5	2	10
Årets resultat	50	33	31	38	28
Förslag till utdelning	35	35	35	35	35
Balansomslutning på bokslutsdagen	958	885	870	869	853
Nyckeltal %	2021	2020	2019	2018	2017
Vinstmarginal skog (%)	27,6	26,6	44,3	51,6	49,8
Vinstmarginal jord (%)	100	91,9	88,8	95,0	94,2
Direktavkastning					
Direktavkastning, skog (%)	1,2	0,9	1,5	1,8	1,3
Direktavkastning, jord (%)	3,9	3,4	3,6	4,9	3,2
Direktavkastning, fond (%)	0,5	1,6	1,5	1,5	1,0
Direktavkastning förvaltade tillgångar	1,2	0,9	1,5	1,8	1,3
Totalavkastning					
Totalavkastning, skog (%)	19,9	17,9	1,8	3,6	2,7
Totalavkastning, jord (%)	6,0	8,4	18,9	0,2	0,0
Totalavkastning, fond (%)	17,1	8,3	1,4	0,0	3,3
Totalavkastning förvaltade tillgångar	19,8	17,4	1,8	3,1	2,6
Marknadsvärden förvaltade tillgångar ¹, mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Skog	3 279	2 764	2 353	2 349	2 308
Jord	9	9	8	7	8
Fond	150	97	148	128	138
Summa marknadsvärde	3 438	2 870	2 509	2 484	2 454

¹⁾ Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet *1,33. Ett alternativt sätt att beräkna marknadsvärdet är att multiplicera den totala virkesvolymen med prisuppgifter hämtade från mäklarstatistik över årets genomförda försäljningar. Med den räknemetoden blir marknadsvärdet 4 308 mkr (prisstatistik från Ludvig & Co, prisområde 6, helår 2021).

NYCKELTALSDEFINITIONER

VINSTMARGINAL (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

DIREKTAVKASTNING (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

TOTALAVKASTNING (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

År 2021, liksom föregående år, präglades av Coronapandemin. Fortsatta restriktioner med anledning av pandemin har inneburit omställning för Prästlönetillgångarnas verksamhet, med bland annat fler digitala mötesformer snarare än fysiska.

Skogsbruket under året har till stor del styrts av granbarkborrens angrepp, som tvingade fram en kraftig ökning av det totala virkesuttaget jämfört med vad som var planerat. Skadorna var påtagliga även under föregående år men då påverkades inte den totala avverkningsnivån på samma sätt som i år. Årets ökade virkesutttag motsvarar cirka 20 procent av en årsavverkning. Hela den volymen och mer därtill kommer av åtgärder relaterade till granbarkborrens skador. Det är därmed de mest omfattande skogsskador som har drabbat Karlstads stift ett enskilt år under överskådlig tid. Det är dock fortfarande inom ramen för vad förvaltningen kan hantera. Sett till de skadenivåer som varit i Europa och södra Sverige de senaste åren skulle läget hos oss kunna varit ännu betydligt sämre än hittills.

Höga realisationsvinster från prästlönefondens värdepappersportfölj genererades i samband med att stor del av prästlönefondens flyttades till depå hos Söderberg & Partners Wealth Management AB.

I slutet av året genomfördes fastighetsförsäljning till Naturvårdsverket av blivande naturreservat Finnekroken. Försäljningslikviden placerades i prästlönefondens värdepappersportfölj varpå fondens andel ökade markant mot tidigare år.

Inför kyrkovalet 2021 blev kyrkans skogsbruk en valfråga. Ärkebiskop Antje Jackelen besökte Karlstads stift under två dagar för att skapa sig en bild av hur kyrkans skogsbruk bedrivs. Ärkebiskopen fick även se exempel på olika former av skogsskötsel med och utan hyggen samt diskutera klimatfrågor, biologisk mångfald, ekonomi och näringsliv.

SKOGSFÖRVALTNINGEN

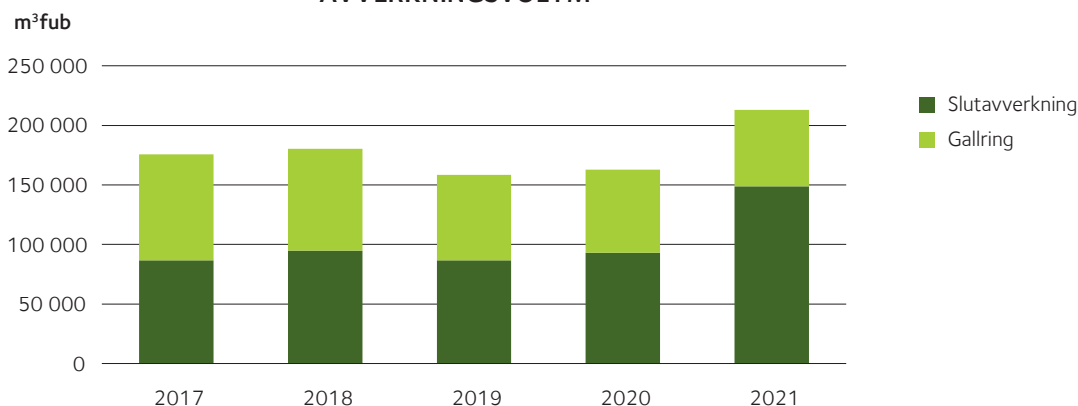
- Totala intäkter 134 115 tkr (85 402 tkr)
- Intäkter från virkesförsäljning 81 315 tkr (63 488 tkr)
- Intäkter från arrende 1 680 tkr (1 716 tkr)
- Reavinst från försäljning av fastigheter 50 699 tkr (19 226 tkr)
- Totala kostnader 46 806 tkr (43 834 tkr)
- Rörelseresultat 87 309 tkr (41 568 tkr)

Inom skogsverksamheten började året starkt med ökad efterfrågan på sågade trävaror och höjda timmerprislister. Global efterfrågan på trävaror fortsatte in på året men under hösten kunde vi se de första tendenserna till ett trendskifte och att marknaden mattades av något.

Massavedspriserna i Sverige har legat relativt stilla under året påverkat bland annat av nedläggning av två större pappersbruk och uteblivna investeringar på massabruk. Industrin har uppenbarligen haft tillräckligt med massaved. Dels har virkeslagren varit höga, dels har timret drivit ut massaveden ur skogen.

Angrepp av granbarkborre på skogen fortsatte under 2021. Nationellt har skadenivån under 2021 varit ungefär lika stor som 2020. Tyngdpunkten har dock flyttats

AVVERKNINGSVOLYM

norrut och de svåraste skadorna under 2021 har varit i Svealand medan angreppen i södra Sverige verkar klinga av. De höga nivåerna av skador i Mellansverige har även lett till ett överutbud av virke vilket har hållit nere priserna i vårt område.

Stora delar av Prästlönetillgångarnas avverkningsresurser fokuserades på att ta hand om barkborre-avverkningar. Granvirke som ligger i skogen under sommarhalvåret behöver skyndsamt fraktas bort för att förhindra att det blir yngelplats för granbarkborrar och för att bevara virkesvärdet. Virkesnettot vid barkborre- och vindfällningsavverkningar blir i allmänhet lägre då virkeskvaliteten försämras. De medförde även fler maskinflyttar och mer planeringsarbete, vilket bidrog till högre kostnader. Totala intäkter från virkesförsäljning blev högre än föregående år vilket beror på högre avverkningsnivå snarare än höga virkespriser.

FASTIGHETER

Året som gått har haft en väldigt stark utveckling för skogsfastigheter inom Prästlönetillgångar i Karlstads stifts område. Mäklarstatistik hämtad från konsultföretaget Ludvig & Co visar på en prisutveckling på 20,9 procent under 2021 inom prisområde 6, där de flesta av Karlstads stifts prästlönefastigheter är belägna. De senaste fem åren har priserna på skogsfastigheter ökat med 24 procent inom samma område. Genomsnittspriserna för 2021 inom området är 563 kr per m²sk respektive 83 300 kr per hektar.

SÅLDA FASTIGHETER

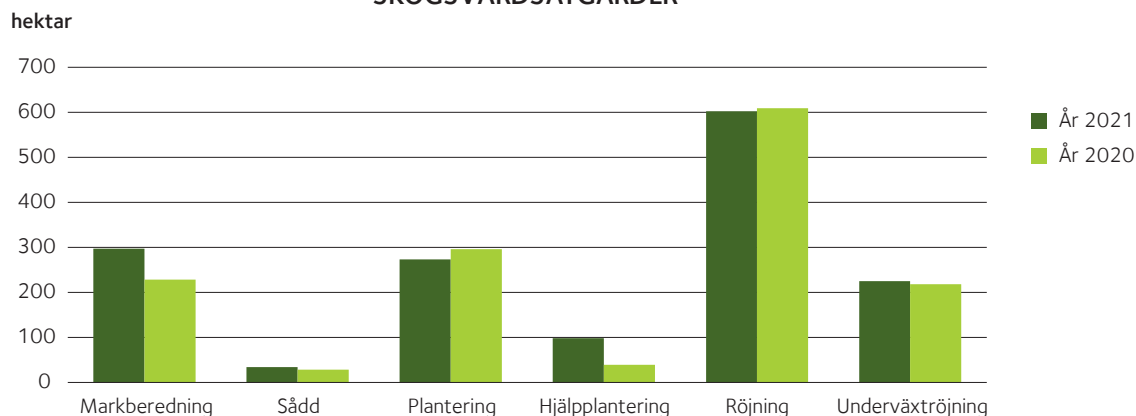
- Del av Hällefors Västgötetorp 1:24, skogsmark 532 hektar och skogsimpediment 37 hektar
- Del av Karlskoga Hållsjöhyttebacke 1:1, skogsmark 16 hektar
- Del av Filipstad Kalhyttan 1:74, tomtmark cirka 1 500 kvm

En strategisk satsning på vägunderhåll genomfördes under året. De vägar som prioriterades var sådana som var eftersatta i underhåll och där förbättringarna bedömdes tillgängliggöra stora arealer skog med i närtid kommande åtgärdsbehov.

Premierna för skogsförsäkring har höjts radikalt vid flera tillfällen de senaste åren, men tycks under det senaste året ha stabiliserats på en ny och mycket högre nivå än vad som varit gällande tidigare. Vad som styr premien är till stor del återförsäkringsbolagens riskkalkyler. Enligt bedömare börjar nu effekterna av stormarna Gudrun och Per gradvis att ha en minskande påverkan i dessa kalkyler. Endast ett fåtal försäkringsbolag erbjuder skogsförsäkring. Ett stiftsövergripande arbete har pågått för att hitta en alternativ försäkringsprodukt i samarbete med Kyrkans Försäkring. Det arbetet fortgår men har ännu inte gett resultat.

Vid utgången av 2021 uppgick den förvaltade landarealen till totalt 48 510 hektar (48 836 hektar) mark, varav 43 972 hektar (44 255 hektar) produktiv skogsmark och 325 hektar (337 hektar) åker- och betesmark.

SKOGSVÅRDSÅTGÄRDER

MILJÖ OCH KLIMAT

Under året har forskningsinstitutet Skogforsk på uppdrag av stiftens tagit fram ett beräkningsunderlag som kan användas för att beräkna kolbalansen i stiftens skogsbruk. Den växande skogen har stor betydelse för klimatet genom sin förmåga att ta upp koldioxid och att infångat kol lagras i levande och död biomassa. Beräkningsmodellen ger även möjlighet att uppskatta substitutions-effekten, det vill säga den förändring av klimatpåverkan som uppstår när produkter som tillverkas av det skördade virket ersätter andra insatsvaror såsom betong, stål, plast och fossila bränslen. En kolbalans har beräknats baserat på ingångsvärden för 2021.

KÖPTA TJÄNSTER

Då alla medarbetare som arbetar med förvaltning av prästlönetillgångarna är anställda i Karlstads stift köper prästlönetillgångarna tjänster från stiftet.

Kostnader för tjänster från Karlstads stift uppgick till 7 944 tkr (8 358 tkr).

JORDBRUKSFÖRVALTNINGEN

- Rörelseresultat 351 tkr (271 tkr)
- Prästlönetillgångar i Karlstads stift har 35 arrenden (33 arrenden) för jordbruk

FONDFÖRVALTNINGEN

- Intäkter 17 561 tkr (10 461 tkr)
- Rörelseresultat 17 405 tkr (9 998 tkr)

Intäkterna från prästlönefonden bestod under 2021 främst av realisationsvinster om 16 814 tkr från försäljning av andelar i aktiefonder, nominella räntefonder och företagsobligationsfonder. Vinsterna uppstod i samband med att stora delar av prästlönefondens värdepappersportfölj flyttades till depå hos kapitalrådgivarna Söderberg & Partners Wealth Management AB.

Tillväxten för den globala och den svenska ekonomin tog ytterligare fart under år 2021. Global BNP växte med nästan sex procent och i Sverige steg BNP med knappa fem procent. Historiskt höga tal och detta trots att många länder fortsatt påverkades av strikta Coronarestriktioner.

Början av 2021 fortsatte i samma stil som 2020 avslutades. Börsutvecklingen var stark på den globala aktiemarknaden, framför allt inom IT-sektorn. Efter hand som året gick svalnade intresset för fonder inriktade mot IT och teknik. Fonder inriktade mot värdebolag, så som finans-, energi och industribolag märkte det omvända. Efter sommaren och i takt med att högre inflationssiffror redovisades, blev denna förflyttning av kapitalströmmar än tydligare. Under hösten svalnade de globala börserna för att inför årsskiftet återigen stiga. Den svenska börserna steg med knappt 40 procent för helåret och den globala med nästan 30 procent.

De långa räntorna i Sverige men också globalt visade en stigande trend under hela året föranlett av stigande inflation. Detta fick till följd att nominella obligationer

utvecklades svagt och det omvända för reala obligationer. Ett nominellt obligationsindex var under 2021 ned med en procent samtidigt som ett realränteindex steg med fem procent. Företagsobligationer klarade sig också generellt sett bra med en positiv avkastning på cirka fyra procent.

Prästlönefondens nominella avkastning 2021 uppgick till +12,8 procent (+1,6 procent), varav aktier +27,6 procent (+1,9 procent) och räntebärande värdepapper +1,4 procent (+0,4 procent).

Finansiella instrument

Enligt Karlstads stifts placeringspolicy ska prästlönefondens sammansättning i en så kallad normalportfölj vara aktier 40 procent och räntebärande värdepapper 55 procent och alternativa placeringar 5 procent. Avvikelse från normalportföljen tillåts med sju procent. Policyn ger riktlinjer för avkastnings krav och risknivå. Det reala avkastningskravet uppgår till 2,5 procent per år under en rullande tioårsperiod. Policyn innehåller samma etiska placeringsregler som Svenska kyrkans nationella nivå tillämpar.

I november 2021 antog stiftsfullmäktige en ny placeringspolicy innehållande en högre risknivå men med samma avkastningskrav. Den nya policyn träder i kraft 1 januari 2022.

Framtida utveckling

Kyrkomötet fattade under hösten 2021 beslut om att utreda regleringen av Svenska kyrkans skogsbruk för att

”säkerställa en så ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbar skogsförvaltning som möjligt”. Utredningsdirektiv och utredare har inte presenterats per februari 2022. Samtidigt pågår politiska och juridiska processer kopplade till Artskyddsförordningen, EU:s skogsstrategi och EU:s taxonomi för hållbara investeringar. Det är svårt att bedöma vilken påverkan dessa frågor kommer att få på stiftets skogsbruk och i vilket tidsperspektiv. På sikt kommer sannolikt kraven på hållbarhetsanpassningar att öka och utbudet av virke minska.

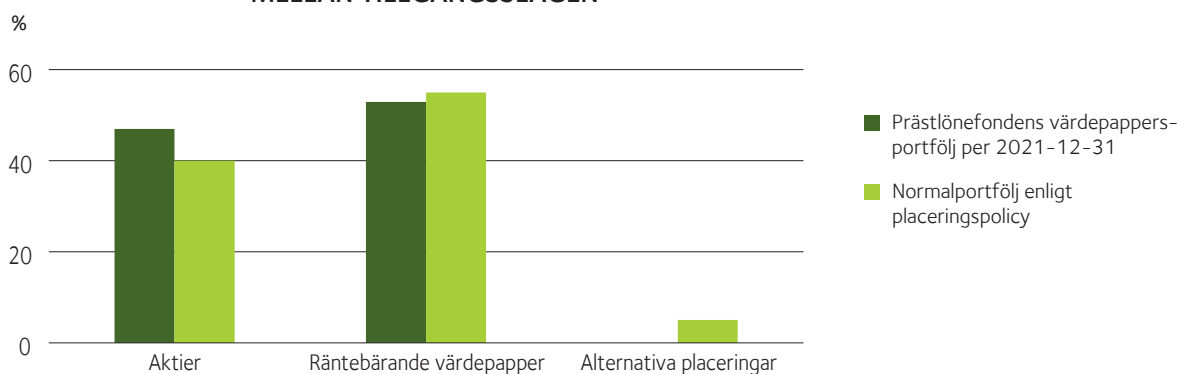
Angreppen av granbarkborre visar ännu inga tecken på att avta. Förvaltningen är inställd på att avverkning av angripen skog och andra aktiva motåtgärder kommer att ha stor påverkan på verksamheten även under 2022 och kanske även 2023.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet. Skogsbruket är certifierat enligt PEFC™ och FSC (FSC licens nr FSC-C014110). Verksamheten strävar efter att kombinera kraven på ekonomisk avkastning med en god miljö- och naturvård.

Förutom generell naturhänsyn som tas i skogsförvaltningen, har 3 631 hektar (3 525 hektar) produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård. Under året har förvaltningen också fortsatt med utveckling av hyggesfri skogsskötsel. Det har planerats 1 305 hektar så att skötseln

PRÄSTLÖNEFONDENS FÖRDELNING
MELLAN TILLGÅNGSSLAGEN

i framtiden ska ske med hyggesfria metoder anpassade efter marktyp och trädslag. Naturvårdsskogarna och de hyggesfria skogarna utgör nu tillsammans 10,8 procent av stiftets areal. Förvaltningen har även beslutat genomföra så kallad återvätning av skog på dikad torvmark. Vissa dikade torvmarker har konstaterats orsaka koldioxidavgång genom torvens nedbrytning, men genom åter-

vätning kan den processen stoppas. Projektet görs med stöd av Skogsstyrelsen och omfattar 16 områden.

Mer information om prästlönetillgångarnas miljöarbete finns på Karlstads stifts hemsida:

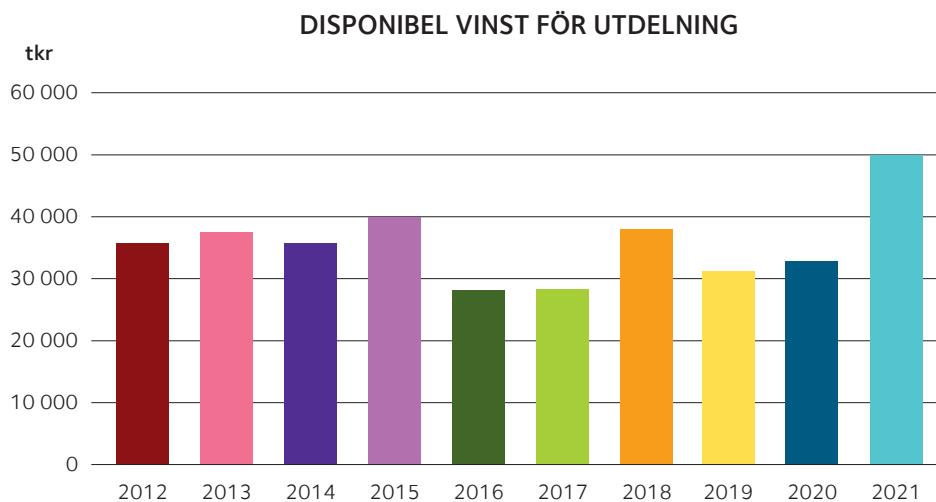
www.svenskakyrkan.se/karlstadsstift

Förslag till vinstdisposition

Balanserat resultat	48 209 225
Tillkommer disponibelt årsresultat	49 908 284
Summa, kr	98 117 509

Förvaltaren föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

– Att till församlingar och pastorat utdela	17 500 000
– Att till Svenska kyrkans nationella nivå, som en del i utjämningsystemet, utdela	17 500 000
– Att återstående medel överföres i ny räkning	63 117 509
Summa, kr	98 117 509

Resultaträkning

	Not	2021	2020
	1		
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3	83 347	65 501
Intäkter prästlönefond	4	17 561	10 461
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		50 699	19 226
Övriga rörelseintäkter		421	972
Summa rörelsens intäkter		152 028	96 160
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-31 671	-28 873
Kostnader för inhyrd personal	5	-7 944	-8 358
Övriga externa kostnader	6, 7	-6 880	-6 702
Avskrivning av materiella anläggningstillgångar		-468	-390
Summa rörelsens kostnader		-46 963	-44 323
Rörelseresultat	2	105 065	51 837
Resultat från finansiella investeringar	8		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		12	157
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		601	597
Resultat efter finansiella poster		105 678	52 591
Bokslutsdispositioner	9	0	67
Skatt på årets resultat	10	-1 491	-293
Årets resultat		104 187	52 365

Utdelningsbar vinst

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	104 187	52 365
Värdesäkring enligt KO 46:11	-3 580	-201
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10	-50 699	-19 226
Årets disponibla resultat	49 908	32 938

Balansräkning

Tillgångar	Not	2021-12-31	2020-12-31
	1		
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter	11	679 815	684 917
Inventarier, verktyg och installationer	12	0	67
Summa		679 815	684 984
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	13	140 055	80 674
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	14	366	353
Summa		140 421	81 027
Summa anläggningstillgångar		820 236	766 011
Omsättningstillgångar			
Varulager		515	788
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 013	3 688
Aktuella skattefordringar		3 873	5 070
Övriga fordringar		4	4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	4 143	3 159
Summa		11 033	11 921
Kassa och bank	16, 20	126 592	106 022
Summa omsättningstillgångar		138 140	118 731
Summa tillgångar		958 376	884 742

Eget kapital och skulder	Not	2021-12-31	2020-12-31
	1		
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		679 815	684 917
Prästlönefondskapital		140 055	80 674
Summa		819 870	765 591
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		48 209	50 272
Årets disponibla resultat		49 908	32 938
Summa		98 117	83 210
Summa eget kapital		917 987	848 801
Obeskattade reserver	17	7 900	7 900
Avsättningar			
Avsättning för skogsvård	18	14 080	10 756
Summa avsättningar		14 080	10 756
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 856	3 347
Övriga skulder		13 193	12 636
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	1 360	1 302
Summa kortfristiga skulder		18 409	17 285
Summa eget kapital och skulder		958 376	884 742

Eget kapital

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL	
	Prästlöne- fastighetskapital	Prästlöne- fondskapital	Balanserade resultat	Årets resultat
Eget kapital 2020-01-01				
Belopp vid årets ingång	623 878	122 287	54 004	31 268
Omföring av föregående års resultat			31 268	-31 268
Köp/försäljning prästlönefastighet redovisat värde	61 364	-61 364		
Omföring avskrivning byggnad	-324	324		
Årets resultat				
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				52 365
omföring av realisationsvinst fastighet		19 226		-19 226
värdesäkring enl KO 46:11		201		-201
<i>Utdelning</i>				
Utdelningar till församling/pastorat			-17 500	
Utdelning till nationell nivå			-17 500	
Utgående balans 2020-12-31	684 918	80 674	50 272	32 938
Omföring av föregående års resultat			32 938	-32 938
Köp/försäljning prästlönefastighet redovisat värde	-4 701	4 701		
Omföring avskrivning byggnad	-401	401		
Årets resultat				104 187
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
omföring av realisationsvinst fastighet		50 699		-50 699
värdesäkring enl KO 46:11		3 580		-3 580
<i>Utdelning</i>				
Utdelning till församling/pastorat			-17 500	
Utdelning till nationell nivå			-17 500	
Utgående balans 2021-12-31	679 815	140 055	48 209	49 908

Kassaflödesanalys

Den löpande verksamheten	Not	2021	2020
Rörelseresultat		105 064	51 837
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		468	390
Ökning/minskning av avsättningar		3 324	301
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-50 699	-19 226
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		2	32
Erhållen ränta		601	597
Erhållen utdelning		12	157
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-293	-1 561
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		58 479	32 526
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Ökning/minskning av varulager		274	-385
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-309	4 022
Minskning/minskning av kortfristiga skulder		1 121	-2 513
Kassaflöde från den löpande verksamheten		59 565	33 651
Investeringsverksamheten (driften)			
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-13	-44
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-13	-44
Prästlönetillgångar			
<i>Prästlönefastigheter</i>			
Förvärv av prästlönefastigheter		-282	-64 797
Försäljning av prästlönefastigheter		55 682	22 660
<i>Prästlönefondsmedel</i>			
Förvärv av värdepapper		-121 816	-7 595
Försäljning av värdepapper		65 284	46 160
Ökning/minskning övriga medel		-2 851	3 048
Kassaflöde från prästlönetillgångar		-3 983	-524
Kassaflöde före utdelning			
Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå		-35 000	-35 000
Årets kassaflöde		20 569	-1 917
Likvida medel vid årets början		106 022	107 938
Likvida medel vid årets slut	20	126 592	106 022

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke:	i den period virket levererats till köparen
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp:	i den period virket inmätts
Rotposter:	vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter:	i den period uthyrningen avser
Ränteintäkter:	i enlighet med effektiv avkastning
Erhållen utdelning:	när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

LEASING

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

INKOMSTSKATT

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K₃ delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bostadsbyggnader	50 år
Ekonomibyggnader	25 år
Skogsbilvägar	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datautrustning	3 år

NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

PRÄSTLÖNEFONDSPLACERINGAR

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltnad tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

AVSÄTTNINGAR

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

EGET KAPITAL OCH LÄMNAD UTDELNING

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande	2021	2020
Skog	134 115	85 404
Jord	351	295
Fond	17 561	10 461
Summa	152 027	96 160
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	37 078	22 732
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	50 699	19 226
Avskrivning	468	390
Summa skog	87 309	41 568
Jord (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	351	271
Summa jord	351	271
Fond (exkl. realisationsresultat)	591	1 563
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	16 814	8 435
Summa fond	17 405	9 998
Summa rörelseresultat	105 065	51 837
– Varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	67 513	27 661
– Varav avskrivningar	468	390

Not 3 Nettoomsättning prästlönefastigheter

	2021	2020
<i>Intäkter skog</i>		
Avverkningsrätter	58 532	44 147
Leveransvirke	22 783	19 343
Jaktarrenden	1 102	1 274
Övriga intäkter	577	442
Summa	82 995	65 206
<i>Intäkter jord</i>		
Jordbruksarrenden	351	295
Summa	351	295
Nettoomsättning	83 346	65 501

Not 4 Intäkter prästlönefond

	2021	2020
Utdelningar	691	1 978
Realisationsresultat vid försäljningar	16 814	8 435
Räntor	57	49
Summa	17 562	10 462

Not 5 Inhyrd personal

Prästlönetillgångarna har ingen anställd personal. Skogsvaktare, skogsplanerare samt administrativ personal som arbetar för prästlönetillgångarna är anställda av Karlstads stift. Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 10 heltidstjänster (10 heltidstjänster).

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:	2021	2020
Förfaller till betalning inom ett år	1 339	1 353
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	685	684
Summa	2 024	2 037
Under perioden erhållna leasingavgifter	2 031	2 011

De huvudsakliga leasingavgifterna avser sidoarrende jordbruk och jaktarrenden.

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Kvalificerade revisorer	2021	2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	102	99
Summa	102	99

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2021	2020
Utdelning	12	157
Summa	12	157
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	601	597
Summa	601	597

Not 9 Skattemässiga bokslutsdispositioner

	2021	2020
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	0	67
Summa	0	67

Not 10 Skatt på näringsverksamhet

	2021	2020
Aktuell skatt	-1 491	-293
Skatt på årets resultat	-1 491	-293
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	38 582	23 354
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20,6%/21,4%)	-7 948	-4 998
Ej avdragsgilla kostnader	-10	-18
Schablonränta på periodiseringsfonder	-8	-8
Skatteeffekt av skogsavdrag	6 471	4 730
Skatteeffekt av skattemässiga avskrivningar	4	1
Redovisad skattekostnad	-1 491	-293

Not 11 Prästlönefastigheter

	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	688 872	627 509
Inköp under året	282	64 797
Försäljningar och utrangeringar	-4 983	-3 434
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	684 171	688 872
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 955	-3 631
Årets avskrivningar	-401	-324
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 356	-3 955
Utgående redovisat värde	679 815	684 917
Taxeringsvärden		
Mark	2 471 408	2 085 112
Byggnader	1 066	1 066
Summa	2 472 474	2 086 178

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden. Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1 447	1 756
Försäljningar och utrangeringar	-81	-309
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 366	1 447
Ingående ackumulerade avskrivningar	- 1 382	- 1 591
Försäljningar och utrangeringar	81	276
Årets avskrivningar	-65	-67
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 366	-1 382
Utgående redovisat värde	0	67

Not 13 Prästlönefondsmedel

	ANSKAFFNINGSVÄRDE		BOKFÖRT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2021	2020	2021	2020	2021-12-31	2020-12-31
Noterade aktier och aktiefonder	58 759	31 104	58 759	31 104	67 499	43 566
Noterade räntebärande värdepapper	75 595	46 719	75 595	46 719	76 788	50 594
Onoterade värdepappersinnehav	4 060	4 060	0	0	0	0
Likvida medel	5 701	2 850	5 701	2 850	5 701	2 850
Summa prästlönefondsmedel	144 115	84 733	140 055	80 674	149 988	97 011

Prästlönetillgångarnas värdepappersportfölj är placerad i fonder som förvaltas av sex förvaltare. Svenska aktiefonder och nominella räntefonder är förvaltade av Skandinaviska Enskilda Banken AB, reala räntefonder förvaltas av E. Öhman J:or Fonder AB. Case Kapitalförvaltning AB och Simplicity AB förvaltar företagsobligationsfonder. Globala aktiefonder förvaltas av SPP Fonder AB, Coeli Asset Management AB och E. Öhman J:or Fonder AB.

Alternativa placeringar utgörs av andelar i Nordic Microcap Investment AB. Innehavet i Nordic Microcap Investment AB har värderats till 0 kr i marknadsvärde, då aktierna är onoterade. En marknadsvärdering baserad på aktuell aktiekurs har därför ej kunnat erhållas per balansdagen.

Förändring prästlönefondsmedel	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	84 734	126 347
Investeringar under året	121 815	7 595
Försäljningar/avyttringar	-65 284	-46 160
Likviditet och kortfristig fordran	2 851	-3 048
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	144 115	84 734
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-4 060	-4 060
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-4 060	-4 060
Utgående redovisat värde	140 055	80 674

Not 14 Övriga långfristiga värdepappersinnehav

	REDOVISAT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2021	2020	2021-12-31	2020-12-31
Onoterade värdepappersinnehav	366	353	366	353
Summa långfristiga värdepappersinnehav	366	353	366	353

	2021	2020
Förändring övriga långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	2 853	2 809
Investeringar under året	13	44
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 866	2 853
Ingående ackumulerade nedskrivningar	- 2 500	-2 500
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-2 500	-2 500
Utgående redovisat värde	366	353

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021	2020
Försäkringspremier	878	691
Övriga poster	3 265	2 468
Summa	4 143	3 159

Not 16 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 126 592 tkr (106 022 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisnings-sammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 17 Obeskattade reserver

	2021	2020
Periodiseringsfond 2016	1 500	1 500
Periodiseringsfond 2017	1 300	1 300
Periodiseringsfond 2018	2 800	2 800
Periodiseringsfond 2019	2 300	2 300
Summa	7 900	7 900

Not 18 Avsättningar

	2021	2020
Avsättning vid årets början	10 756	10 455
Nya avsättningar	3 324	301
Avsättning vid årets slut	14 080	10 756

Not 19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021	2020
Förutbetalda arrendeintäkter	863	804
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	496	498
Summa	1 359	1 302

Not 20 Likvida medel

Specifikation av likvida medel vid årets slut	2021	2020
Bank	126 592	106 022
Summa	126 592	106 022

Not 21 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Enligt stiftsfullmäktiges beslut i november 2021 trädde ny placeringspolicy i kraft 1 januari 2022. Prästlönetillgångar i Karlstads stift har i januari 2022 genomfört omplaceringar i prästlönefondens värdepappersportfölj för att efterleva den nya policyn.

Rysslands invasion i Ukraina i slutet av februari 2022 påverkar inte bara Ukraina utan hela världen. Både den svenska och globala ekonomin har påverkats rejält. Stora kurssvängningar sker på världens börser och gas-, olja- och elpriser har ökat kraftigt.

Not 21 forts. Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Sedan slutet av 2021 har inflationen varit hög och förväntas fortsätta vara så. Den höga inflationen och det pågående kriget skapar oro och sannolikheten är stor för framtida kostnadsökningar. Detta kommer även att ge effekter på Prästlönetillgångarnas verksamhet.

Både virkesmarknaden och värdepappersmarknaden påverkas av hur konjunkturen utvecklas. Även om konjunkturen och marknadsläget påverkas är prästlönetillgångarnas placeringar i prästlönefastigheter och prästlönefond långsiktiga.

Karlstad den 31 mars 2022

Carina Håkansson

Bengt Kihlström

Lars Risberg

Margareta Wiklert

Mariana Möllberg-Kleven

Svante Nylund

Torbjörn Holmström

Vår revisionsberättelse har avlämnats

Lars Lindgren

Arne Petterson

Inga Engström

Bo Petterson

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Karlstads stift avseende Prästlönetillgångar i Karlstads stift, org.nr 874001-4405

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Karlstads stift för år 2021. Årsredovisningen ingår på sidorna 46-72 i detta tryckta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Karlstads stifts finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är egendomsnämnden, som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av *Förslag på utdelning av vinstmedel* och återfinns på sidan 77 samt *Skoglig statistik* och *Ordlista* som återfinns på sidorna 78-79 respektive 80-81 i detta tryckta dokument (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Egendomsnämnden ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar egendomsnämnden för bedömningen av Prästlönetillgångar i Karlstads stifts förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om egendomsnämnden avser att upplösa prästlönetillgångarna, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att egendomsnämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera egendomsnämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionsd i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Karlstads stifts resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångar i Karlstads stift för år 2021.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorsd i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Egendomsnämndens ansvar

Egendomsnämnden ansvarar för Prästlönetillgångar i Karlstads stifts organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma Prästlönetillgångar i Karlstads stifts ekonomiska situation och att tillse att prästlönetillgångarnas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av

egendomsnämnden i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Karlstad den 2022

Lars Lindgren

Bo Pettersson

Inga Engström

Arne Pettersson

Karlstad den 2022

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Förslag på utdelning av vinstmedel

Utdelning av vinstmedel till församling/pastorat i Karlstads stift och till Svenska kyrkans nationella nivå.
Utdelningsnivån för verksamhetsår 2021 fastställs på stiftsfullmäktiges sammanträde i maj 2022.

Församling/pastorat	Fastställt andelstal %	Utdelning församling/pastorat
Arvika	7,291	1 275 925
Brålanda	0,530	92 750
Dals-Ed	2,352	411 600
Degerfors-Nysund	0,203	35 525
Eda-Köla	4,014	702 450
Ekshärad	5,653	989 275
Filipstad	3,762	658 350
Forshaga-Munkfors	1,518	265 650
Fryksände	5,202	910 350
Frändefors	1,291	225 925
Färgelanda	2,367	414 225
Grava	1,204	210 700
Grums	0,679	118 825
Hagfors	0,375	65 625
Hammarö	1,753	306 775
Högsäter	2,936	513 800
Karlskoga	3,755	657 125
Karlstad	4,997	874 475
Kil	3,004	525 700
Kristinehamn	3,418	598 150
Lysvik	0,162	28 350
Mellerud	2,939	514 325
Nordmarken	6,077	1 063 475
Nor-Segerstad	1,443	252 525
Steneby	1,084	189 700
Storfors	0,526	92 050
Sunne	6,675	1 168 125
Säffle	3,445	602 875
Åmål	6,067	1 061 725
Ärtemark	1,317	230 475
Övre Älvdal	13,961	2 443 175
Summa utdelning församling/pastorat	100,000	17 500 000
Svenska kyrkans nationella nivå		17 500 000
Summa utdelning		35 000 000

Skoglig statistik

Fastighetsunderhåll

	2021	2020	2019	2018	2017
Vägunderhåll, tkr	4 133	3 491	2 522	2 963	2 633
Nybyggnation skogsbilvägar, meter	1 050	1 600	680	1 560	1 530

I kostnader för vägunderhåll ingår grusning, dikning, kantslätter, snöplogning och byte av vägtrummor m.m.

Skogsvård

	2021	2020	2019	2018	2017
Totala skogsvårdskostnader, tkr	9 811	6 633	4 531	7 341	6 476

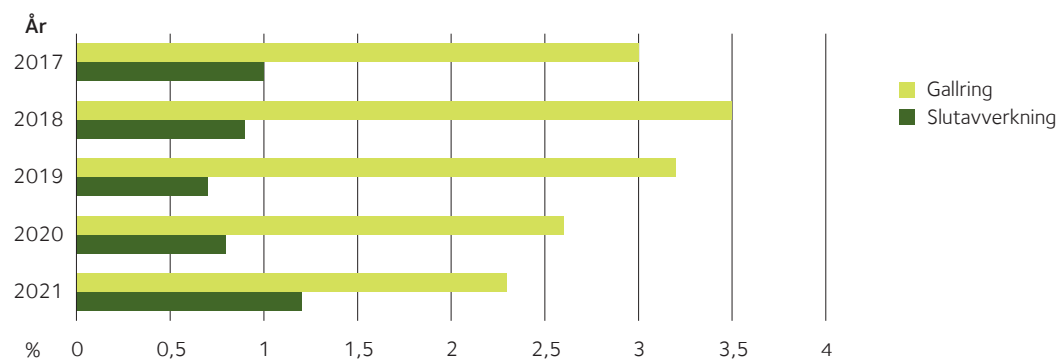
I kostnader för skogsvård ingår främst röjning, markberedning, planering, hjälplantering och sådd. Även årlig förändring av skogsvårdsskuld ingår.

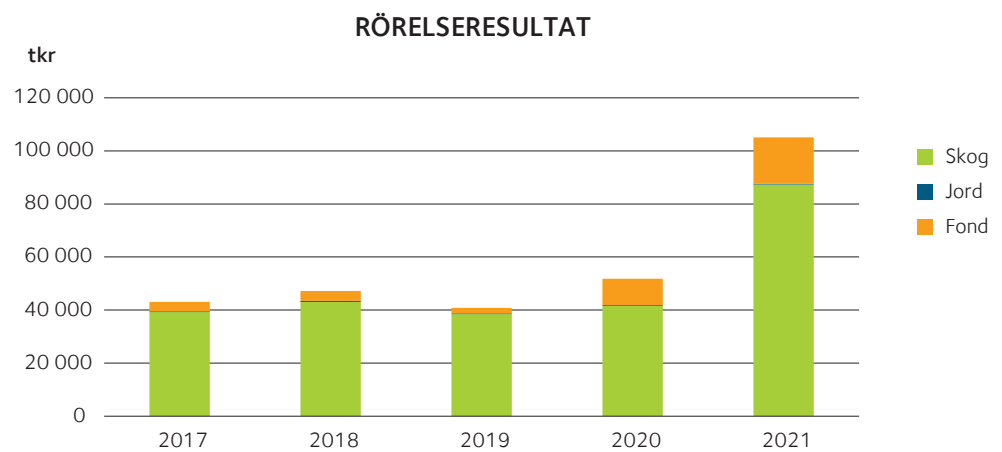
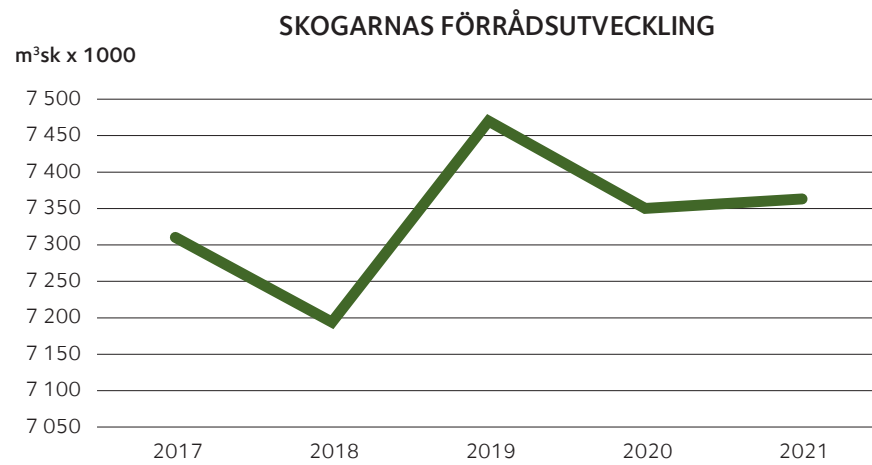
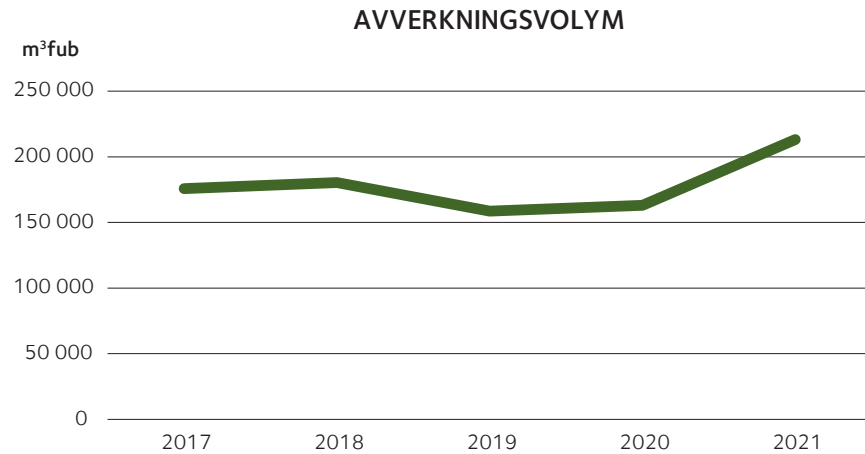
Klimatredovisning

Inlagring i växande träd och i skogsmarken år 2021	416 000 ton CO ₂
Avverkning och avgångar (träd som dör) år 2021	416 000 ton CO ₂
Fossila utsläpp från skogsbruket (skogsvård och avverkning, virkes- och persontransporter samt väghållning) under 2021	1 700 ton CO ₂
De virkesprodukter som försålts under 2021 har, genom substitutionseffekter, lett till att utsläppen av fossil koldioxid har minskat med:	223 000 ton CO ₂

Under 2021 har vi, på grund av barkborreangrepp, tvingats avverka mer än planerad nivå. Under mer normala avverkningsnivåer kan vi förvänta oss en koldioxidinlagring i den växande skogen som överstiger det uttag vi gör för avverkning.

ANDEL AV PRODUKTIV SKOGSMARKSAREAL SOM HAR AVVERKATS

Ordlista

Avverkningsuppdrag	Ett avtal där skogsägaren får betalt för inmätt virke. Vid betalning avräknas de kostnader som har uppstått i samband med avverkning.
Barnkonsekvensanalys	Verktyg som används i beslutande organ, för att säkerställa att barnrättsperspektivet får effekt i organisationen.
Bundet eget kapital	Utgörs av prästlönefastighet eller kapital i prästlönefonden som ursprungligen tillfördes från pastorat och församlingar år 1995. Det bundna kapitalet kan inte delas ut.
Fritt eget kapital	Resultat och balanserat resultat. Det fria kapitalet kan delas ut.
FSC	Certifiering av skogsbruk. FSC-kraven syftar till att uppmuntra miljöanpassning, socialt ansvarstagande och ekonomisk livskraft. Bakom FSC står organisationer som representerar miljöintressen, ekonomiska intressen och sociala intressen. Produkter som är märkta med FSC-logotypen innehåller trä från FSC-certifierat skogsbruk. Se www.se.fsc.org .
Gallring	Beståndsvårdande utglesning av träd där gagnvirke tillvaratas.
Jordbruksmark	Mark som används till åker, bete, träda eller annan verksamhet kopplad till jordbruk.
Konsolidering	Del av årets vinst sparas, för att säkerställa en jämn utdelning till församlingar över tid.
Kyrkoordningen	Det regelverk som kyrkomötet fastställer för att Svenska kyrkan över hela Sverige internt ska ha gemensamma regler, även om församlingarna och stiftet är självständiga organisationer.
Leveransrotköp	En avverkningsrätt där virke stående på rot säljs till fast kubikmeterpris, inmätning sker normalt vid industri.
Leveransvirke	Avverkning sker med egna kontrakterade entreprenörer. Virket levereras till bilväg eller till industrin för inmätning. Den inmätta virkesvolymen säljs via avtalade prislistor.
Limiter (gällande värdepappersportfölj)	Anger lägsta och högsta andel (vanligen i procenttal) som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få innehålla av portföljens totala marknadsvärde.
Lokalförsörjningsplan	En plan som visar vilka fastigheter och lokaler som behövs för församlingens/pastoratets verksamhet, på kort och på lång sikt. Planen gör det möjligt att effektivisera och förbättra lokalanvändningen.
Massaved	Virkesortiment avsett för framställning av pappersmassa.
M³fub	Kubikmeter fast mått under bark, handelsmått. Anger verklig volym, utan bark.
Mkr	Miljoner kronor.
M³sk	Skogskubikmeter, trädets volym inklusive topp och bark ovan stubbskär.
Målsatt kapital	Ett mål fastställt av stiftsfullmäktige för det egna kapitalets storlek. Syftet med målsatt kapital är att säkerställa en ekonomisk ställning för stiftet som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar.
Naturvård	Anpassning av skogens skötsel utifrån ett biologiskt mångfaldsperspektiv.

Nettoomsättning	Intäkter från varuförsäljning och tjänsteuppdrag. Intäkterna ingår i stiftets skattepliktiga verksamhet.
Nominell avkastning	Avkastning med hänsyn tagen till inflation.
PEFCTM	PEFCTM är ett system för miljöcertifiering av skogsbruk som tagits fram på initiativ av familjeskogsbruket i Europa. PEFC betyder "Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes". Mer om PEFC finns att läsa på www.pefc.se .
Periodiseringsfond	Avsättning som gör det möjligt att skjuta upp en del av beskattningen av företagets vinst till ett senare år.
Produktiv skogsmark	Den del av skogen som har en produktionsförmåga på minst en kubikmeter per hektar och år.
Prästlönefastigheter	Består av fast egendom eller tomträtter. Vid försäljning av prästlönefastighet ska ersättningen tillföras prästlönefonden.
Prästlönefond	Medel som har sitt ursprung från sålda prästlönefastigheter. Fondkapitalet är placerat i värdepapper enligt antagen placeringspolicy. Vid köp av prästlönefastigheter tas medel från prästlönefonden.
Real avkastning	Avkastning efter att inflationen räknats bort.
Realisationsvinster	Skillnaden mellan anskaffningspris och försäljningspris.
Rekvirera	Begära ersättning för nedlagda kostnader.
Rotpost	En avverkningsrätt där virke stående på rot säljs till fast totalpris.
Rörelseresultat	Visar vinst/förlust före ränteintäkter, räntekostnader, bokslutsdispositioner och skatt. Det vill säga differensen mellan rörelsens intäkter och rörelsekostnaderna.
Sidoarrende	Jordbruksarrende utan bostad.
Skogsavdrag	En skattemässig möjlighet att få göra avdrag för viss del av den avverkningsintäkt för virke som har redovisats under året. För att kunna utnyttja skogsavdrag krävs att man har ett skogsavdragsutrymme vilket man får genom förvärv av skogsfastigheter.
Skogsimpediment	Mark med låg produktionsförmåga (bonitet), till exempel berghällar och myrmarker.
Skogsvård	Åtgärder för återbeskogning och skötsel av ungskogar.
Skogsvårdsskuld	Kostnader för ej utförda åtgärder, för förnygring och återbeskogning efter avslutad slutavverkning, som krävs enligt skogsvårdslagen.
Slutavverkning/ förnygringsavverkning	Avverkning, normalt av äldre skog som följs av en förnygringsåtgärd.
Sågtimmer	Virkessortiment avsett att sågas till plank och brädor.
Tkr	Tusen kronor.
Värdesäkring	Årligt belopp motsvarande prästlönefondens värdeminskning på grund av inflationen som avsätts från prästlönetillgångarnas avkastning till kapitalet.

svenskakyrkan.se/karlstadsstift

Besöksadress: Västra Torggatan 15
Box 186, 651 05 Karlstad